

УЖГОРОД

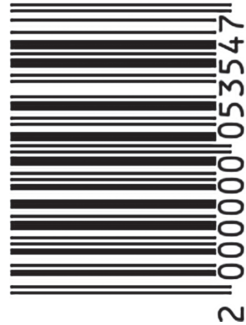

Фото Сергія Гулака

В УЖГОРОДІ – КАРАНТИННІ ЗАХОДИ

Засідання протиепідемічної комісії 11 березня зібрав міський голова Богдан Андрійів. Поінформував, що Кабінет Міністрів запровадив по всій Україні карантинні заходи через поширення нового коронавірусу Covid-2019, аналогічні заходи ввела й Закарпатська облдержадміністрація на території всієї області.

Профілактичні заходи діятимуть і в Ужгороді. Від 12 березня на 3 тижні – до 3 квітня – призупиняється навчання в усіх освітніх закладах міста: школах, дитсадках, мистецьких і спортивних школах, профтехучилищах. Вищим навчальним закладам, що розташовані в місті, рекомендовано призупинити навчання. Скасовано масові зібрання – проведення спор-

тивних, культурних заходів тощо, заборонено відвідування хворих у медзакладах. Протиепідемічні заходи посилюють загалом у місті, зокрема зобов'язане це зробити керівництво торгових центрів, кав'ярень, ресторанів, перевізники тощо.

Також ужгородцям рекомендують утримуватися від поїздок до країн із неблагополучною епідемією. *Ще матеріали до теми читайте на стор. 4.*

ЧИ БУДЕ ПІДЗЕМНИЙ ПАРКІНГ НА ПЛОЩІ ПОШТОВІЙ, ВИРІШАТЬ УЖГОРОДЦІ

Ужгород, як і більшість міст України, перевантажений транспортними засобами. Особливо гострою ця проблема є в центрі міста, адже саме тут зосереджені основні адміністративні будівлі, багато комерційних та освітніх закладів, але немає достатньої кількості паркувальних місць. Це призводить до стихійного паркування автівок у непристосованих місцях і/або створює перешкоди для безпечного руху.

вирішать ужгородці

Яка ваша думка щодо будівництва підземного багаторівневого паркінгу на площі Поштової?

Візьми участь у публічній консультації до 25.03.2020

Обирай за посиланням: vdmk.org/4469

SMS "4469 (пробіл) номер відповіді" на номер 093-177-00-35

ОБИРАЙ! ТВОЯ ДУМКА ВАЖЛИВА!

*вартість sms згідно з тарифом оператора

Ужгородська міська рада хоче дізнатися думку мешканців міста щодо можливого будівництва підземного багаторівневого паркінгу на площі Поштової. Паркінг має бути збудований в межах площі, зі збереженням її наземної функції як громадського простору.

На офіційному сайті Ужгородської міської ради створено рубрику «Публічні консультації» (<http://rada-uzhgorod.gov.ua/publicni-konsultatsiyi/>), де до 25 березня можна взяти участь у голосуванні.

Ужгородців запрошують відповісти на запитання: «**Яка ваша думка щодо будівництва підземного багаторівневого паркінгу на площі Поштової?**».

Варіанти відповіді:

- 1) ПІДТРИМУЮ;
- 2) НЕ ПІДТРИМУЮ.

Зробити вибір можна за допомогою ресурсу «Ваша думка» (<https://vdmk.org/4469>) або – надіславши SMS (вартість – за тарифами кожного з опе-

раторів) на номер +38 (093) 177-00-35 такого змісту: «4469 пробіл і номер обраного варіанту».

Що таке публічні консультації? Це процес комунікації між органами місцевого самоврядування і громадянами (зацікавленими сторонами), за допомогою якого обидві сторони стають поінформованими про різноманітні перспективи та пропозиції. Це інструмент, котрий надає можливість громадянам впливати на зміст рішень, які ухвалюють органи місцевого самоврядування.

Довідка

Всеукраїнська ініціатива «Активна громада» – об'єднання людей і громадських рухів задля самоорганізації та участі у розв'язанні місцевих проблем. Ініціатива створена в рамках діяльності ГО «ВГО «Інститут «Республіка». Проект «Задай курс владі» впроваджується за підтримки Національного Демократичного Інституту (NDI).

ФОТОФАКТ

Ужгородський міський голова Богдан Андрійв наприкінці минулого тижня взяв участь в урочистостях до 206-ї річниці з дня народження Тараса Шевченка на площі Народній.

Традиційно керівники області й міста, очільники організацій та установ, дипломати, представники духовенства, громадськості поклали квіти до підніжжя пам'ятника Великому Кобзареві.

Духовий оркестр викладачів і студентів музичного коледжу імені Дезидерія Задора (керівник – заслужений артист України Ференц Томич) виконав Державний Гімн України. Лунали також «Реве та стогне Дніпр широкий», «Заповіт». Літературну композицію з віршів Тараса Шевченка представила народна артистка України Лариса Білак, а викладачка Ужгородського інституту культури і мистецтв Марія Мартинюк виконала пісню «Зоре моя вечірняя».

БОГДАН АНДРІЙВ: НЕЗАБАРОМ В УЖГОРОДІ БУДЕ ЩЕ ОДИН НОВИЙ МАРШРУТ – № 38

Виходячи з результатів візуального огляду автобусів на міських маршрутах, незадовільного стану частини «маршруток», міський голова дав доручення задіяти для перевезення пасажирів резервний рухомий склад комунального підприємства (2 автобуси) і відкрити новий маршрут.

– Зважаючи на те, що багато пасажирів очікують «маршрутки» на зупинці «Вулиця В'ячеслава Чорновола» в напрямку площі Шандора Петефі, площі Федора Корятовича, міської лікарні, міської поліклініки, УжНУ, початок руху заплановано саме звідси.

Маршрут № 38 «Вулиця В'ячеслава Чорновола – УжНУ» через площі Петефі й Корятовича розпочне свою роботу після проведення всіх необхідних

процедур, орієнтовно за 2,5 місяці. Відповідний проект рішення виконкому вже розміщено на офіційному сайті міської ради.

Хочу додати, що маршрут № 18 «Гіпермаркет "Епіцентр" – УжНУ» через площі Петефі й Корятовича має попит серед пасажирів, уже є потреба в перевезенні більшої кількості пасажирів на ньому. Відкривши новий маршрут, таким чином ми підсилимо і № 18.

Резервний склад комунального підприємства поповниться з чергової партії автобусів, яку цього року заплановано придбати, – резюмував Богдан Андрійв.

«ОЗЕЛЕНЕННЯ УКРАЇНИ» – «1 000 000 ДЕРЕВ ЗА 24 ГОДИНИ»

Ужгород долучається до всеукраїнського проєкту

Меморандум про співпрацю цієї середи в Закарпатській облдержадміністрації підписав і міський голова Богдан Андрійв.

гою, відзначив, що міська рада також долучається до цього проєкту, акцію заплановано провести в Боздоському та Підзамковому парках, у парку Перемоги (Кірпічка). Приєднаються

зголошуються, адже зацікавлені в протидії глобальному потеплінню, у розвитку і збереженні екосистем.

Загалом Меморандум про взаєморозуміння підписали

В. о. голови Закарпатської ОДА Олексій Гетманенко зауважив, що присутні своїми підписами закріпили домовленість про співпрацю в рамках екологічного проєкту озеленення, наголосив, що підписання меморандуму свідчить про спільні цілі. Висловив сподівання, що це не буде одноразова акція.

«Цей захід має на меті популяризувати правильне поводження із зеленими насадженнями, сприяє тому, щоб не тільки мати зелені Карпати, а відвернути екологічні катастрофи», – сказав голова Закарпатської облради Михайло Рівіс.

Богдан Андрійв, своєю чер-

гою, відзначив, що міська рада також долучається до цього проєкту, акцію заплановано провести в Боздоському та Підзамковому парках, у парку Перемоги (Кірпічка). Приєднаються

й навчальні заклади, щоб діти теж могли посадити дерева, щоб розуміли, наскільки це важливо для довкілля, для збереження екосистем.

Ректор Ужгородського національного університету Володимир Смоланка повідомив, що до акції залучатимуть і студентів вишу, які й самі активно

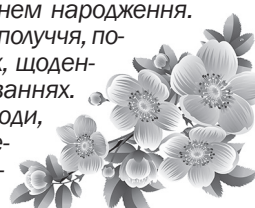
представники Книги рекордів України, CEO Club Ukraine, Закарпатська облдержадміністрація та облрада, Закарпатське ОУЛМГ, Ужгородська міська рада, УжНУ, Оноківська ОТГ, «Ротарі клуб Ужгород», ТОВ «АВЕ Ужгород», ГО «Зелений Варош», ГО «Зелена планета», ГО «Мегасоціум», інші організації.

Висаджування дерев залежатиме від температури повітря в окремих районах Закарпаття, проте більшість міст і сіл області долучаться в день всеукраїнської акції – в суботу, 21 березня, щоб бути включеними до Книги рекордів Гіннеса. На Закарпатті акція матиме назву «З маленького деревця – зелені Карпати».

УЖГОРОДСЬКА МІСЬКА РАДА І ВИКОНАВЧИЙ КОМІТЕТ ВІТАЮТЬ ІЗ ДНЕМ НАРОДЖЕННЯ:

Гараз Євгенію Яківну, головного спеціаліста відділу прийому і видачі документів «Єдине вікно» департаменту праці та соціального захисту населення; **Рогань Мар'яну Степанівну**, заступника начальника відділу роботи із зверненнями громадян; **Топорницьку Іванну Миколаївну**, заступника начальника загального відділу департаменту праці та соціального захисту населення; **Іванова Анатолія Анатолійовича**, головного спеціаліста управління муніципальної варті; **Зайцеву Олену Георгіївну**, колишнього начальника відділу бухгалтерського обліку міської ради.

Від широкого серця вітаємо вас із днем народження. Бажаємо міцного здоров'я, щастя, благополуччя, подальших успіхів у будь-яких починаннях, щоденних справах, сміливих планах та сподіваннях. Хай вас підтримують і надихають рідні люди, розуміють і цінують колеги, минають негаразди й непорозуміння! Хай доля збагачує вас життєвою мудрістю, енергією, натхненням та радістю сьогодення!

НА «ШАХТІ» УПОРЯДКОВУЮТЬ ТЕРИТОРІЮ КЛАДОВИЩА

До редакції газети «Ужгород» звернулися стурбовані містяни – стосовно робіт, які нещодавно розпочалися на закритому для поховань цвинтарі на вулиці Климента Тимірязєва (біля обласного кардіодиспансеру).

Як повідомили в департаменті міського господарства Ужгородської міської ради, на цьому цвинтарі упорядковують територію для майбутнього меморіалу загиблим воїнам Першої світової війни – проводиться підготовча робота.

Свого часу ми вже інформували, що такий меморіал планується відкрити на цвинтарі в мікрорайоні «Шахта» з ініціативи Чеської Республіки, за участю тих країн, чії воїни там поховані.

Відомо, що на цьому кладовищі поховано близько 1300 військовиків – представників понад десятка народів світу. У роки належності Ужгорода до Чехословацької Республіки, між світовими війнами, там ховали і цивільних громадян; є й окремі поховання солдатів 1918–1919 років, а також тих, хто воював проти угорських військ у 1938–1939 роках.

НАДСИЛАЙТЕ СВІТЛИНИ ПРО «МИТТЄВОСТІ СІМЕЙНОГО ЩАСТЯ»!

Фотоконкурс під такою назвою відбудеться в рамках відзначення Міжнародного дня сім'ї. Участь у ньому можуть узяти фотографи-професіонали й аматори, інформує департамент праці та соціальної політики Ужгородської міської ради.

Тематикою фотоконкурсу є зображення сім'ї та сімейних традицій, допускаються роботи всіх жанрів фотографії (портрет, репортаж та інше), виконані за тематичними рубриками: «Народження сім'ї», «Чекаємо на лелеку», «Нас багато в мамі й тата», «Батьки і діти», «Працюємо разом», «Сімейні розваги». Кількість фоторобіт, поданих на конкурс від однієї особи, не обмежена.

За підсумками конкурсу в червні буде влаштовано виставку фоторобіт, переможці отримають дипломи і подарунки.

Фотографії мають бути з підписом: назва роботи; прізвище, ім'я, по батькові автора, місце проживання; тематична рубрика, рік фотозйомки.

Роботи необхідно надіслати до 15 квітня на електронну адресу e-mail: dczn-vs@ukr.net

3 Міжнародним днем прав жінок привітали ужгородок, які беруть активну участь у громадському житті нашого міста.

Міський голова Богдан Андрійв подякував усім жінкам, котрі працюють, щоб Ужгород розвивався, долучаються з ініціативами до ухвалення управлінських рішень, сприяють якісним змінам. Він побажав здоров'я, любові й натхнення, родинного затишку, взаєморозуміння та згуртованості і вручив грамоти Ужгородської міської ради за сумлінну працю, активну громадську діяльність, високий професіоналізм.

Зокрема, відзначено: радницю Мінсоцполітики з питань внутрішньо переміщених осіб у Закарпатській області, голову ГО «Закарпаття – Донбас» Анжелу Бабкіну; керівницю Закарпатської обласної організації товариства глухих Наталію Булецу; керівницю ГО «Асоціація платників податків» Марту Волошук;

керівницю студії сучасного танцю «Бліц», депутатку Ужгородської міської ради, почесну громадянку Ужгорода Олену Камінську; солістку заслуженого академічного Закарпатського народного хору Мирославу Копинець; голову правління ОСББ «Приютський, 10» Ганну Кость; керівницю Закарпатського обласного благодійного фонду «Благо» Елеонору Кулчар; координаторку проекту «Інклюзивна кондитерська «Золоті серця Закарпаття» Олену Логвиненку; журналістку телеканалу «Перший кабельний» Владиславу Мазур; голову правління ГО «Ужгородське товариство інвалідів праці та дитинства «Оптиміст» Василю Марко; голову ради Ужгородської міської організації Спілки жінок України Валентину Митровіч; журналістку Громадського радіо, співзасновницю ГО

«Щасливі діти» Ольгу Павлову; членкиню «Союзу осіб з інвалідністю України» Марину Сташину-Неймет; співзасновницю ГО «Закарпаття – Донбас» Тетяну Хорошилову; голову правління ОСББ «По вулиці Декабристів, 41» Олену Царук.

Із Міжнародним жіночим днем вітали і працівниць Ужгородської міської ради.

На урочистостях у сесійній залі міський голова повідомив, що серед працівників Ужгородської міської ради дві третини – жінки. **Богдан Андрійв** подякував їм за сумлінну щоденну роботу, побажав завжди бути здоровими, коханими, щасливими, а ще – професійного росту і реалізації всіх задумів.

До вітань приєдналися **заступники міського голови Ігор Фартушок і Василь Гомонай, радник міського голови, депутат Ужгородської міської ради Юрій Мандич.**

УРОЧИСТІ З НАГОДИ ЖІНОЧОГО СВЯТА ВІДБУЛИСЯ У МІСЬКІЙ РАДІ

УЖГОРОДСЬКІ ЛЕГКОАТЛЕТИ ПОКАЗАЛИ ДОБРІ РЕЗУЛЬТАТИ

Команда ДЮСШ № 1 міста Ужгорода взяла участь у відкритій першості з легкої атлетики Львівського державного університету фізичної культури.

На змаганнях "Призи львівських олімпійців", проведених наприкінці минулого тижня, ужгородська команда у складі дев'ятох юних спортсменів виступила успішно. Ольга Гук посіла третє місце в бігу на 60 метрів, показавши результат 8,2 секунди, який відповідає рівню II розряду. А

на дистанції 300 метрів дівчина виборола I місце, пробігши її за 46,7 секунди. Анастасія Трибунська лише за жеребкуванням не потрапила до фінальної шіст-

ки на 60-метрівці, а на дистанції 300 метрів фінішувала третьою (за 47,6 секунди), що, відповідно, дозволило їй піднятися на третю сходинку загального рейтингу.

У ДЮСШ № 1 Ужгорода відзначають і Артема Данилка, якому не вистачило 1 секунди для виходу у фінальний забіг на 60 метрів серед юнаків – його результат 7,9 секунди. Впевнено й натхненно борючись за високе місце і Даниїл Місан, який пробіг 300 метрів за 44,5 секунди, але цього виявилось замало, щоб отримати нагороду. Поліпшив свої особисті досягнення і Гліб Гайович.

Другий тренінг – на тему «Проектний менеджмент» – у рамках реалізації загальноміського проєкту «Школа президента учнівського самоврядування» для активних лідерів ужгородських закладів освіти відбувся днями у спеціалізованій школі I-III ступенів № 5 із поглибленим вивченням іноземних мов.

Діти вчилися розробляти проєкти, працювали в групах, обговорювали плани творення змін у школах. Проєкт «Школа президента учнівського самоврядування» проводить управління освіти Ужгородської міської ради, а запропонували його представники учнівського самоврядування «КОРЗО», аби докладно

ЗАВДЯКИ ТРЕНІНГАМ НАРОДЖУЄТЬСЯ ЧИМАЛО ІДЕЙ

для реалізації у навчальних закладах

уяснити собі права, обов'язки, можливості учнівського самоврядування. Передбачено серію тренінгів: «Що таке проєктний менеджмент», «Ефективна комунікація», «Що таке лідерство» тощо.

«Ми знайомимося з функціями, метою, формами і напрямками роботи шкільного та учнівського самоврядування, навчаємося створювати невеличкі проєкти, щоб учні могли реалізувати їх у школах чи й у місті», – пояснює тренерка, методистка управління освіти Ужгородської міської ради, координаторка учнівського самоврядування Ужгорода Марія Симкович.

Голова комітету преси учнівського самоврядування

«КОРЗО», учениця спеціалізованої загальноосвітньої школи I-III ступенів № 4 з поглибленим вивченням словацької мови Емілія Бровді вважає, що сучасне суспільство вимагає знань, як започатковувати і реалізувати проєкти; каже, що завдяки тренінгам уже має чимало ідей для своєї школи.

За словами учениці ЗОШ № 15 Анастасії Борисенко, цей проєкт є для неї корисним тим, що познайомила її з багатьма цікавими людьми, навчилася працювати в команді. «Це дуже круто, коли підтримують твої ідеї й дають запал до змін, аби ти збагачував себе, своє місто і школу», – розповіла Анастасія.

Ольга Стахова

БУДІВНИЦТВО НОВОГО ДИТСАДКА В УЖГОРОДІ

обговорили на нараді при міському голові

Йшлося про забезпечення садка, який планується збудувати на вулиці Загорській, електроенергією і газопостачанням.

У нараді взяли участь заступник міського голови Василь Гомонай, головний архітектор Ужгорода Олег Боршовський, представники організації, яка розробляє проєкт нової будови, ПрАТ «Закарпаттяобленерго», АТ «Закарпатгаз», управління капітального будівництва Ужгородської міськради.

Міський голова Богдан Андрійв наголосив, що проєкт є дуже важливим для Ужгорода, адже дитсадок украї потрібен для міста і цього мікрорайону, – тому необхідно в найкоротші терміни завершити виготовлення документації, пройти експертизу і якомога швидше почати роботи.

Нагадаємо: дитсадок планується на 250 місць; будуть у ньому й інклюзивні групи, щоб усі ужгородські діти мали рівний доступ до дошкільної освіти; також передбачено спортивні та ігрові майданчики, танцювальний зал, критий басейн, ліфт; усі приміщення спроектовано зі зручностями для маломобільних груп населення.

«МАКСИМУМ ХІТІВ» – У ПОДАРУНОК УЖГОРОДЦЯМ

До свята 8 Березня для мешканців та гостей міста на Театральній площі відбулася презентація проєкту кафедри музичного мистецтва Мукачівського державного університету «Максимум хітів».

У програмі були музичні вітання від чоловіків, зокрема у виконанні Олександра Зейкана пролунала нова пісня заслуженої артистки України Яни Садварій «Люблю». Для дівчат і жінок провели цікаві розіграші, не обійшлося й без подарунків. Улюблені пісні та інструментальні композиції зібрали анішад у центрі міста, викликали усмішки й бурхливі оплески глядачів. Захід відбувся за підтримки управління у справах культури, молоді та спорту Ужгородської міської ради.

"ДИТЯЧА ЛІГА МИРОНЮКА"

зібрала в Ужгороді фехтувальників на шпагах

Змагання закарпатського етапу цього Всеукраїнського дитячого турніру відбулися 8-9 березня у спорткомплексі "Юність".

Під час відкриття турніру учасників та учасниць змагань привітав міський голова Богдан Андрійв, побажав успіхів і перемог. В урочистостях узяли участь і президент Федерації фехтування Закарпаття Михайло Пантьо, директор ДЮСШ "Динамо" Микола Щерба, директор Ужгородської ДЮСШ № 1

Анатолій Коломоєць, представник Національного олімпійського комітету України в Закарпатській області Анатолій Плеханов.

Під Гімн України підняв Державний прапор ужгородець Василь Гумен, який наприкінці минулого місяця здобув "золото" чемпіонату Європи і став чемпіоном Європи з фехтування на шаблях серед юніорів.

Загалом упродовж двох днів на доріжки вийшло майже 300 учасників з усієї України, а також юні спортсмени зі Словаччини.

Почесні гості нагородили учасників змагань, які посіли призові місця.

МЕДИКИ УЖГОРОДА ПОІНФОРМУВАЛИ ПРО ГОТОВНІСТЬ ЗАКЛАДІВ

Міський голова Богдан Андрійв цього четверга провів нараду з керівниками міських лікарень. Обговорювали роботу закладів і персоналу в умовах запровадження карантинних заходів через загрозу поширення коронавірусу.

Богдан Андрійв наголосив на першочергових заходах із протидії поширенню COVID-19, на необхідності керуватися рекомендаціями Всесвітньої організації охорони здоров'я, Міністерства охорони здоров'я України. Відповідні рекомендації підготувала й протиепідемічна комісія при Ужгородській міській раді – засідання комісії відбулося напередодні.

Медики поінформували про забезпечення лікарень медпрепаратами, про заходи, які проводять для запобігання поширенню гострих респіраторних вірусних інфекцій. Було відзначено, що керівники комунальних лікарень, поліклініки, сімейних амбулаторій мають відпрацьований алгоритм дій у разі підозри на коронавірус у пацієнтів.

ПРО ГОТОВНІСТЬ ЗАКЛАДІВ

до роботи в умовах карантину

COVID-19: В УЖГОРОДІ ВІДБУЛИСЯ НАВЧАННЯ ДЛЯ МЕДИЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Семінари для медиків з питань

недопущення поширення випадків захворювань, спричинених коронавірусом COVID-19, провели в усіх лікувально-профілактичних закладах міста.

Як інформує управління охорони здоров'я міськради, в Ужгородському міському пологовому будинку після проведеного семінару видано наказ і затверджено план дій. Згідно з ним, у пологовому будинку облаштують додаткове приймальне відділення (обсервативне) для приймання жінок із підозрою на захворювання, спричинене коронавірусом. Для надання пологової допомоги жінкам із підозрою на коронавірус облаштують ізольовані індивідуальні пологові зали

на базі колишнього обсерваційного пологового відділення. Також облаштують ізольовані палати: у гінекологічному відділенні; для надання реанімаційної медичної допомоги жінкам; для надання медичної допомоги малечкам, народженим жінками з підозрою на коронавірус, у відділенні інтенсивної терапії новонароджених. Приміщення для ізоляції, в разі необхідності, передбачені й у жіночих консультаціях № 1 і № 2.

Крім того, буде обмежено режим відвідування породиль у післяпологовому відділенні, за винятком осіб, допущених до партнерських пологів, і тільки після проведеної термометрії; діятиме й тимчасова заборона на відвідування вагітних у відділенні патології вагітних, обмеження відвідування новонароджених тощо.

ВВЕДЕННЯ КАРАНТИНУ НЕ ПОТРІБНО РОЗЦІНЮВАТИ, ЯК КАНІКУЛИ ДЛЯ ШКОЛЯРІВ

У зв'язку із запровадженням в Ужгороді карантинних заходів Богдан Андрійв дав доручення управлінню освіти розробити у стислі терміни методичні рекомендації щодо дистанційного навчання учнів.

"Для попередження розповсюдження коронавірусної інфекції призупинено освітній процес у нашому місті, це стосується закладів всіх форм власності. Здоров'я дітей завжди було в пріоритеті нашої роботи.

Разом з тим, карантинні заходи не повинні повністю знівелювати навчальний процес, особливо це стосується випускників, попереду у яких складання ЗНО і вибір майбутньої професії. Дав доручення управлінню освіти підготувати методичні рекомендації щодо дистанційного навчання учнів, онлайн-уроків, якими могли б керуватися вчителі під час карантину. Звертаюся до батьків з проханням з особливою відповідальністю поставитися до карантинних заходів, обмежити перебування дітей у кав'ярнях, магазинах, транспорті. Введення карантину ні в якому разі не потрібно розцінювати, як канікули. Тільки спільними зусиллями ми збережемо спокій і здоров'я наших містян", – наголосив Богдан Євстафійович.

ЩОДНЯ КОМУНАЛЬНІ АВТОБУСИ В УЖГОРОДІ РЕТЕЛЬНО ПРИБИРАЮТЬ

Про це повідомив директор КП «Ужгородський муніципальний транспорт» Віталій Готра.

Кожного вечора, після завершення роботи, працівники підприємства здійснюють вологе прибирання всього салону, в тому числі миття вікон, протирання ручок для тримання тощо. Зараз, за умов оголошених карантинних заходів, після вологого прибирання додатково обробляють усі поверхні (в тому числі м'які) спеціальними дезінфікуючими засобами.

Фото – Сергія Гудака

Ужгородський "Водоканал" повідомляє, що попри карантинні заходи розпорядок роботи підприємства не зміниться, усі відділи працюватимуть у звичайному режимі.

МАКСИМАЛЬНО КОРИСТУВАТИСЬ ЕЛЕКТРОННИМИ СЕРВІСАМИ радить Водоканал

Водночас, аби забезпечити себе та оточення, споживачів просять, за можливості, максимально користуватись електронними сервісами, а також електронною абонентською книжкою, де можна перевірити стан свого рахунка, передати покази лічильників, оплатити послуги.

Нагадуємо, що передавати по-

кази лічильників можна або за допомогою електронної абонентської книжки – <https://my.voda.uz.ua>, або смс-повідомленням чи через Viber на номер 095 307 71 25; а також телефоном на будь-який із номерів: (0312) 64-31-05; (0312) 64-06-98; (0312) 44-39-31; (0312) 44-03-42; 050 302 27 70.

Про це минулого тижня міський голова Богдан Андрійів розповів ужгородцям під час публічного звіту, який відбувався у великій залі міської ради. Прийти послухати керівника міста, поставити свої запитання могли всі охочі, також велася пряма трансляція звітування.

Коротко характеризуючи роботу у 2019 році, Богдан Андрійів зазначив, що міська рада працювала стабільно і послідовно, забезпечуючи розвиток міста за пріоритетними напрямками, розв'язуючи поточні питання життя громади. Усе це дало свої результати.

«Ми всі добре знаємо і розуміємо, що проблем у місті вистачає. Щодня мені доводилося знаходити десятки управлінських рішень. Ми мусли реагувати як на постійні зміни в державній політиці щодо місцевого самоврядування, так і на місцеві виклики. Вага цих рішень була серйозною, а відповідальність за можливі помилки значною. Але, як показав результат, ми все робили вчасно і правильно. Місто повноцінно функціонує», – акцентував міський голова.

Повний звіт міського голови за основними напрямками та показниками діяльності у 2019 році, як і в попередні роки, представлено в окремому розділі на офіційному сайті Ужгородської міської ради. Пропонуємо вашій увазі першу частину звіту.

БЮДЖЕТ

Минулого року надходження до бюджету Ужгорода становили понад півтора мільярда гривень, що більш як на 28 мільйонів перевищило заплановане значення і майже на 57 мільйонів – надходження у 2018 році.

Найбільше, як і попередніми роками, місто отримало податку на доходи фізичних осіб – 624,4 мільйона гривень; понад 240 мільйонів становили місцеві податки і збори; понад 21 мільйон – надходження від надання адміністративних послуг, які, зокрема, надаються через наш ЦНАП; більше ніж 67 мільйонів – це акцизний податок.

Понад 26 мільйонів надійшло від оренди земельних ділянок, ще 19 мільйонів – від продажі землі; 5 мільйонів дав продаж і 4 мільйони – оренда комунального майна, близько 1,5 мільйона гривень – надходження від розміщення зовнішньої реклами.

Більш як третина видатків бюджету Ужгорода у 2019 році пішла на освіту, а це понад 600 мільйонів гривень. На медицину і соціальний захист використано більш ніж по 230 мільйонів гривень. Нагадаю, що первинна ланка – сімейні лікарі – вже частково фінансувалися Національною службою здоров'я.

180 мільйонів торік ставив бюджет розвитку. З них скерували 29,5 мільйона на закупівлю ще 10 нових автобусів «Електрон» на умовах лізингу, на ремонт доріг, капітальні ремонти і реконструкції водопровідних та каналізаційних мереж, співфінансування інвестиційних і грантових проєктів, будівництво спортивних майданчиків, ремонт у закладах освіти, медицини, внутрішньоквартальних територій тощо.

МЕДИЦИНА

Майже 13 тисяч пацієнтів лікувалися торік у центральній міській клінічній лікарні, витрати на це становили понад 20 мільйонів гривень. Майже 4 тисячі дітей отримали допомогу в дитячій лікарні, понад 3,5 тисячі пологів прийняли в пологовому і майже півмільйона відвідувань

було в поліклініці. Загалом із бюджету міста на все це пішло понад 50 мільйонів гривень.

13 медичних програм фінансувалися минулого року, загалом на майже 21 мільйон

гривень, насамперед для ветеранів, учасників АТО, інсулінозалежних, онкохворих, тих, хто має туберкульоз, потребує трансплантації нирок, та інших.

Щоб міські медичні заклади, вже вторинного рівня, успішно проходили загальнодержавне реформування системи охорони здоров'я, їм закупили необхідні комп'ютери, програмне забезпечення. Далі закупували і медичне обладнання.

Тривав і ремонт у міській клінічній лікарні. Минулого року зробили ремонт приймального відділення, відділення судинної неврології, лабораторного корпусу і травм пункту. Разом із ремонтами, які проводилися попередніми роками, тепер уже всі відділення міської лікарні, крім кардіологічного, оновлено. Цього року планується зробити і капремонт кардіології. Нагадаю, що відділення центральної міської клінічної лікарні не ремонтувалися кілька десятиліть, від часу зведення корпусу на "БАМі".

У міській дитячій лікарні капітальний ремонт усіх відділень закінчили раніше, ще у 2018 році.

Цього року в рамках реформи медичних закладів перефільюють приймальне відділення центральної міської лікарні, яка є однією з восьми опорних на Закарпатті, на повноцінне відділення екстреної медичної допомоги. Для його облаштування та забезпечення обладнанням потрібно близько 16 мільйонів гривень, і з міського бюджету

ЩО ВДАЛОСЯ ТОРІК РЕАЛІЗУВАТИ В УЖГОРОДІ

виділимо 4 мільйони гривень – 25%.

Ужгородську мобільну бригаду "Хоспіс вдома" визнано найкращою в Україні, до неї входять спеціалісти різних напрямків, крім медиків – і соціальний працівник, психолог, духовник. Допомога надається не лише пацієнтам, а й їхнім рідним, і вивчати цей досвід до нас приїздили фахівці з усієї України. Дуже важливо, що налагоджено безкоштовний прокат медичного обладнання – візків, протипролежневих матраців, кисневих концентраторів тощо. Відремонтували вже ми і приміщення, ліжка денного стаціонару для таких хворих.

тям, продовжили заміну вікон і дверей на енергоощадні у 12 закладах, відремонтували 4 покрівлі та чимало іншого.

З фонду регіонального розвитку місту допомогли отримати кошти на ремонт басейну у Класичній гімназії – там оновлюють чашу басейну, замінюють електромережі, технологічне обладнання і трубопроводи, роблять систему вентиляції, часткове перепланування приміщень та багато іншого, загалом на більш ніж 7,3 мільйони гривень.

У Класичній гімназії зробили футбольне поле зі штучним покриттям, такий самий подарунок отримали й діти школи

Підтримували вже традиційні і запровадили нові яскраві фестивалі. Це і «Сакура-Фест», і «Медовуха», і «Сонячний напій», «Закарпатське Божоле», «Ням-Ням-Фест», особливо яскраво відзначили 1126-у річницю Ужгорода.

Не забуваємо і про тих, хто наполегливо вчиться: переможці всеукраїнського етапу предметних олімпіад, конкурсу робіт Малої Академії Наук (а минулого року таких у нас було п'ятнадцять) отримали по 10,5 тисячі гривень кожен.

Грошові заохочення вручаються і нашим спортсменам, навіть найменшим, за призиви місця на всеукраїнських та міжнародних змаганнях, а також їхнім тренерам. У 2019 році на це використали 140 тисяч гривень.

Започатковано програму підтримки обдарованої молоді. Минулого року вручили двом студентам-ужгородцям премії по 10 тисяч гривень.

Уже втретє торік присуджували премію імені Петра Скунця. Заснували її для відзначення літераторів та краєзнавців, твори яких популяризують Ужгород, його історію, сучасність. Двоє лауреатів отримали по 10 тисяч гривень премії.

Вперше у 2019 році спільно з Британською радою провели конкурс молодіжних соціальних проєктів. Визначили 7 найкращих, фінансування – 225 тисяч гривень.

КАПРЕМОНТИ

Масштабний капітальний ремонт зроблений і ще триває на площі Шандора Петефі. Минулого року закінчили пішохідну зону, частину проїжджого частини, там замінили підземні мережі, комунікації, посадили дерева, встановили ліхтарі, лавки, урни, висадили квіти.

Капітальний ремонт завершили торік і на набережній Незалежності. Нове асфальтне покриття зробили на проїжджій частині, оновили й пішохідну зону, встановили нові лавиці, сміттєві урни, зробили нове освітлення. За сучасною технологією виконали розмітку велосипедної доріжки.

Виконали і реконструкцію легкоатлетичного ядра стадіону «Авангард» – тепер там є всі умови для проведення міжнародних змагань, для тренування наших спортсменів. У визначені години вранці і ввечері сучасними доріжками можуть безкоштовно скористатися всі, хто хоче бігати, підтримувати здоровий спосіб життя. Нагадаю, що у 2017 році «Авангард» повернуто в комунальну власність, тепер його утримуємо за кошти міста.

Закінчення – у наступному номері

ОСВІТА

Восвіті серед пріоритетів було забезпечення шкіл сучасною протипожежною сигналізацією. Для початкових класів, за вимогами Нової української школи, закупили меблі, комп'ютери, дидактичні матеріали. Майже 400 тисяч гривень коштували спеціальні засоби для дітей з особливими освітніми потребами, суттєво додали обладнання для шкільних кабінетів природничо-математичних дисциплін.

Нагадаю: в Ужгороді 24 заклади дошкільної освіти, де у 211 групах майже 5,5 тисяч дітей; 27 шкіл на 554 класи і понад 16 тисяч учнів; діють 139 груп продовженого дня; маємо 27 інклюзивних класів та 14 інклюзивних дошкільних груп, де здобували освіту 64 дитини з особливими освітніми потребами; працюють 3 заклади професійно-технічної освіти.

11 освітніх закладів Ужгорода приєдналися до ініціативи громадської організації «Спортивний рух Олександра Педана «ДжуніорZ» і запровадили новітні модулі на уроках фізкультури. Зокрема, діти займаються чирлідінгом, петанком, фрізбі, флорболом, бадмінтоном, хортингом. Для них за кошти міського бюджету закуплено спортивний інвентар на 110 тисяч гривень.

Тривали ремонти в школах і садочках. Зробили 2 спортивні майданчики зі штучним покрит-

тям № 12. Це – державна програма. Співфінансування з міського бюджету на ці 2 майданчики становило понад 1,5 мільйона гривень.

Аналогічні майданчики будуються у школі № 2 й у школі № 6.

Капітальний ремонт фасаду і багаустрій території вже зроблено в Лінгвістичній гімназії, це обійшлося майже у 2,6 мільйони гривень із міського бюджету.

Капітальний ремонт виконано і в дитячому садку № 43 – у приміщеннях груп, коридорах; замінили електромережу, повністю замінили аварійну підлогу, відкрили додаткову групу.

Проходить погодження проєкт будівництва нового дитячого садка на вулиці Загорській – у тому районі міста дуже не вистачає освітніх закладів. Дитсадок заплановано на 250 місць, будуть у ньому й інклюзивні групи, щоб усі ужгородські дітки мали рівний доступ до дошкільної освіти. Передбачено спортивні та ігрові майданчики, танцювальний зал, критий басейн, ліфт. Усі приміщення спроектовано зі зручностями для маломобільних груп населення.

КУЛЬТУРА

Далі допомагали нашим творчим і спортивним навчальним закладам – школі мистецтв, дитячій музичній школі імені Чайковського, ДЮСШ, бібліотекам.

ВИКОНКОМ: ПОГОДЖЕНО ПРОГРАМУ ОРГАНІЗАЦІЇ В УЖГОРОДІ СУСПІЛЬНО КОРИСНИХ РОБІТ ДЛЯ ПОРУШНИКІВ,

на яких суд наклав адміністративне стягнення

На черговому засіданні виконавчого комітету Ужгородської міської ради першим питанням було обговорення Програми підтримки підприємництва Ужгорода на 2020–2022 роки. Її схвалено, з подальшим розглядом на сесії міської ради.

Метою Програми є створення сприятливих умов для розвитку малого і середнього підприємства в місті, підвищення його потенціалу, усунення, в межах компетенції органу місцевого самоврядування, перешкод, що стримують подальший його розвиток, вирішення питань зайнятості, легалізації робочих місць, максимально можливе залучення до підприємницької діяльності соціально незахищених категорій населення, створення умов для формування заможного середнього класу.

Фінансування Програми на 2020–2022 роки передбачене в розмірі 2 мільйони 445 тисяч гривень, зокрема 770 тисяч гривень – на 2020 рік.

Ресурсне забезпечення програми на 3 роки – 497 тисяч 400 гривень, зокрема на цей рік 165 тисяч 800 гривень.

Підтримали члени виконкому і Програму комплексного забезпечення містобудівною документацією міста Ужгорода на 2020–2022 роки. Основними її завданнями є визначення і впорядкування території для містобудівних потреб, визначення

принципів планувально-просторової організації забудови на певній території міста, червоних ліній та ліній регулювання забудови на певній території міста, функціонального призначення, режиму і параметрів забудови земельних ділянок, розподілу територій згідно з будівельними нормами, державними стандартами і правилами, порядку комплексного благоустрою й озеленення тощо.

Ресурсне забезпечення на 2020–2022 роки – 5 мільйонів 400 тисяч гривень, зокрема на 2020 рік – 2 мільйони 400 тисяч гривень. Пізніше програму буде подано на розгляд сесії.

Заслухано звіти про роботу за 2019 рік: управління економічного розвитку міста, департаменту фінансів та бюджетної політики, відділу землекористування, управління освіти, відділу державної реєстрації юридичних осіб і фізичних осіб – підприємців, відділу державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, управління охорони здоров'я, управління капітального будівництва.

На засіданні внесено зміни до рішення виконкому 27.01.2016 № 26 «Про територіальні спеціалізовані служби місцевого рівня цивільного захисту міста», а саме: затверджено новий склад керівників територіальних спеціалізованих служб цивільного захисту міста.

Члени виконкому проголо-

сували за те, щоб дозволити приватизацію квартир і житлових приміщень у гуртожитках, відповідно до заяв від ужгородців. Прийняли на квартирний облік п'ятьох осіб, внесли зміни до списків черговості, двох осіб

зняли з квартирної обліку. Погодили укладання договорів найму. Проголосували за видачу дублікатів свідоцтва про право власності на житло трьом ужгородцям; щодо одного – про внесення змін до свідоцтва про право власності на нерухоме майно. Надали згоду на зміну реєстрації місця проживання недієздатної особи.

Надано дозвіл на проведення робіт із порушення цілісності об'єктів благоустрою тривалістю 5 днів:

гр. Гулієву Руфату – для підключення торгово-офісних приміщень до системи водопостачання і каналізації на вулиці 8 Березня, 48а;

гр. Вороничу В. М. – для об-

лаштування водопостачання і каналізації до житлового будинку на вулиці Тячівській, 36;

гр. Куртаничу Ю. Ю. – для облаштування водопостачання і каналізації до чотирьох злочинних житлових будинків на вулиці

суд наклав адміністративне стягнення. Програма розрахована на 2020–2022 роки, її ще буде подано на розгляд сесії міської ради.

Підтримано проект рішення щодо організації в Ужгороді у 2020 році громадських робіт для засуджених і порушників на таких підприємствах:

КП «Парк культури та відпочинку «Під замком»»;

КП «Ужгородський комбінат комунальних підприємств»;

КП «Комунальне шляхово-експлуатаційне підприємство».

Керівники цих підприємств мають організувати робочі місця для проведення громадських робіт, створити безпечні умови праці, забезпечити технічними засобами та інвентарем; ознайомити засуджених і порушників із правилами техніки безпеки.

Відповідно до звернення перевізника, рішенням виконкому Ужгородської міської ради припинено дію договору про організацію перевезень пасажирів на міському автобусному маршруті загального користування № 6 «Площа Корятовича – УжНУ».

Перевезення пасажирів, які раніше користувалися маршрутом № 6, забезпечує комунальний транспорт, що курсує за маршрутом № 18 «Гіпермаркет "Епіцентр" – УжНУ» (через площі Шандора Петєфі і Федора Корятовича).

Завдяки цьому з маршруту № 6 знято дев'ять маломістких «маршруток».

З МЕТОЮ ПОЛІПШЕННЯ ТРАНСПОРТНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ В УЖГОРОДІ

запроєктовано два розворотні майданчики для автобусів

Такі майданчики на вулицях Миколи Бобяка і Капушанській стануть важливими транспортними пунктами більшості міських маршрутів.

На вулиці Миколи Бобяка вже ведеться капітальний ремонт. Тут облаштують пішохідну частину – викладуть ФЕМ-бруківку, зроблять водовідведення, встановлять автобусний павільйон, туалет, заасфальтують покриття розворотного майданчика. Цей майданчик стане також місцем для очікування, всідання й висідання пасажирів маршрутів №№ 18 та 24, а згодом і маршрутів №№ 10, 11.

МІСЬКА РАДА НАГАДУЄ ПРО ПОСЛУГИ, котрі можна отримати без візиту до ЦНАПу

Як ми вже інформували, Центр надання адміністративних послуг Ужгородської міської ради надає майже три десятки онлайн-послуг. Із переліком можна ознайомитися за посиланням <https://cnap.rada-uzhgorod.gov.ua/info/services>

Заявникові потрібно через сайт міськради зайти на портал ЦНАПу, обрати необхідну послугу і замовити її.

Зокрема, онлайн доступні послуги:

- видача копій рішень (розпоряджень), витягів із них, ксерокопії документів, що стали підставою для їх ухвалення;
- видача рішень міської ради:

- про зміни і скасування рішень міської ради;

- про надання дозволів на проведення експертної грошової оцінки земельних ділянок;

- про надання дозволів на розробку проєктів землеустрою щодо відведення земельних ділянок;

- про надання згоди на складання технічної документації щодо встановлення меж земельної ділянки в натурі (на місцевості);

- про передачу в користування (в тому числі на умовах оренди) земельних ділянок, що перебувають у комунальній власності без складання документації із землеустрою;
- про припинення договорів оренди земельних ділянок;
- видача технічних умов: на благоустрій прилеглої території;
- на відведення поверхневих стоків із прилеглої території;

- погодження на проведення робіт формуальної обрізки, зрізування зелених насаджень;

- встановлення пріоритету на розміщення зовнішньої реклами;

- надання інформаційної довідки з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень.

Також можна за посиланням <https://online.minjust.gov.ua/registration-fiz> подати документи на такі реєстраційні дії:

- реєстрація фізичної особи підприємцем;
- включення відомостей про фізичну особу – підприємця до реєстру;

- припинення підприємницької діяльності фізичної особи – підприємця;

- державна реєстрація змін до відомостей фізичної особи

- підприємця;

- створення товариства з обмеженою відповідальністю, яке проводить діяльність на підставі модельного статуту;

- перехід юридичної особи на діяльність на підставі модельного статуту.

Зареєструвати Декларацію про відходи ви зможете за посиланням <https://e-eco.gov.ua/>

Через сайт Ужгородської міської ради, нагадаємо, можна отримати і послуги, які надають центральні органи виконавчої влади:

- Державна архітектурна інспекція – від початку виконання будівельних робіт до готовності об'єкта до експлуатації;

- Державний земельний кадастр.

КРАЯНИ ОТРИМУЮТЬ ДВІ КВИТАНЦІЇ ЗА ГАЗ,

але на одному аркуші

Споживачі газу почали одержувати квитанції в новому форматі – на оплату послуг газопостачання та кількості спожитого газу. Є кілька способів отримання квитанції, зокрема людина може прийти в Центр обслуговування клієнтів або скачати квитанцію у Вайбер-боті чи «Особистому кабінеті», що значно зручніше і швидше.

«Споживачі, отримуючи квитанції, на перший погляд бачать ніби один документ. Однак варто звернути увагу, що на одному аркуші паперу розміщено дві квитанції. На кожній квитанції зазначений інший розрахунковий рахунок. Друк квитанцій на одному листку – тільки для зручності споживачів», – пояснила **комерційна директорка АТ «Закарпатгаз» Юлія Соколова.**

тарифу на послуги розподілу природного газу для АТ «Закарпатгаз»; зміни до Договору розподілу природного газу і до Кодексу ГРМ, що затверджені Постановою НКРЕКП № 2080 від 07.10.2019. Нагадаємо, що вартість послуги розподілу природного газу розраховується індивідуально для кожного споживача. Розмір плати у 2020 році залежить тільки від фактичного обсягу споживання природного газу за період з 01.10.2018 по 30.09.2019, тобто в межах так званого газового року. Місячна вартість послуги розподілу природного газу визначається як добуток 1/12 обсягу природного газу, спожитого за рік, на тариф. Місячний об'єм розподілу природного газу є незмінним упродовж року.

«За розподіл природного газу необхідно платити, навіть якщо споживач не використовує газ в окремі періоди. Газорозподільну систему як цілісний майновий комплекс необхідно обслуговувати і постійно утримувати у справному стані», – додала Юлія Соколова.

Комерційна директорка АТ «Закарпатгаз» пояснила, що споживачі, котрі взагалі не використовують газове обладнання і не планують цього в майбутньому, повинні розглянути можливість від'єднання від газових мереж та розірвання типового договору на розподіл газу. Зверніть увагу, що показники лічильника газу відображаються у квитанції за розподіл.

ЗАКАРПАТЦЯМ ЗАМІНЮВАТИМУТЬ У ПОТОЧНОМУ РОЦІ ЛІЧИЛЬНИКИ ЗА КОШТ «ЗАКАРПАТГАЗУ»

У 2020 році на Закарпатті планують повірити 23 тисячі лічильників. За перші 2 місяці підприємство виконало понад 15% від річного плану з повірки лічильників.

Минулого року закарпатцям замінили майже 11,5 тисяч лічильників, з яких за кошти підприємства – майже 2,5 тисячі. У поточному році всі лічильники, які потребуватимуть заміни і в яких не буде виявлено втручання з боку споживачів, замінюватимуть за коштом АТ «Закарпатгаз».

Гроші на повірку, ремонт і заміну лічильників закладаються у тарифі на розподіл, який з цього року споживачі оплачують окремо від вартості об'ємів спожитого газу. Цьогоріч на це передбачено 13,3 мільйонів гривень.

«Якщо прилад обліку працює некоректно через зношеність чи з певних технічних, незалежних від споживача причин, новий лічильник ми встановимо за рахунок компанії», – зазначив **технічний директор АТ «Закарпатгаз» Олександр Голуб.**

Безкоштовною для населення є і послуга періодичної повірки.

Якщо за її результатами

в роботі лічильника не виявлено жодних порушень та метрологічних відхилень, то прилад визнається придатним

Окрім компенсації вартості природного газу, на зловмисників чекає ще й кримінальна відповідальність, адже такі дії

і повертається споживачеві разом із документом, який це підтверджує. У разі виявлення факту втручання в роботу лічильника, споживачеві доведеться не тільки оплатити послугу зі зняття та встановлення приладу, а й компенсувати вартість необлікованого через порушення об'єму природного газу.

кваліфікуються як кримінальне правопорушення. Відповідно до статті 185 Кримінального кодексу України максимальна міра покарання, можлива за таке правопорушення, – позбавлення волі на строк від 7 до 12 років із конфіскацією майна.

На фото: лічильники, які не пройшли повірку

Від 1 січня 2020 року вартість розподілу газу відображається в окремі платіжці. Таким чином, споживачі сплачують окремо на два різні рахунки: на один – за газ як товар, на другий – за його розподіл.

Підставами для цього є: Постанова НКРЕКП № 3021 від 24.12.2019 щодо встановлення

ЯК СПЛАЧУВАТИМУТЬ ЗА РОЗПОДІЛ КОРИСТУВАЧІ,

котрі торік не користувалися газом?

Національна комісія з питань регулювання енергетики та комунальних послуг затвердила мінімальний розмір плати за доставку. Постанову № 580 «Про внесення змін до Кодексу газорозподільних систем» ухвалено 6 березня.

Рішення торкнеться: нових споживачів, які взагалі не користувалися газом; домогосподарств, які споживають газ упродовж менш ніж дев'яти місяців; домогосподарств, які тривалий час не користувалися газом, у тому числі тих, яким припинено розподіл газу шляхом опломбування, але вони не від'єднані від системи газопостачання і не подали заяву на розірвання договору на розподіл.

«У загальному розрахунок за розподіл газу проводиться за спеціальною формулою. Відповідно до неї об'єм газу, спожитого за попередній газовий рік, множить на тариф (для закарпатців це 1,25 гривні з урахуванням ПДВ) і ділиться на 12 місяців. Але для споживачів певних груп діятиме інша формула», – повідомила **комерційна директорка АТ «Закарпатгаз» Юлія Соколова.**

Таким чином, відповідно до постанови НКРЕКП, розмір мінімального платежу на Закарпатті становитиме від 4,06 гривні до 32,7 гривні на місяць. Постанова діє з 1 січня 2020 року.

При розрахунку мінімальної плати за доставку до домогосподарств, котрі використовують газ для приготування їжі (а також приготування їжі й підігріву води), НКРЕКП виходила з чинних норм споживання газу. Вони розраховані на підставі постанови Кабінету Міністрів України від 27 лютого 2019 року № 143 «Питання споживання природного газу».

Розмір мінімальної плати для домогосподарств, які використовують газ комплексно (приготування їжі, підігрів води, обігрів помешкання), розраховано, виходячи зі середньомісячного обсягу споживання в міжопалювальний період. Раніше для цієї категорії споживачів вартість плати за доставку газу розраховувалась, виходячи зі групи споживання залежно від площі помешкання.

Розмір мінімальної плати для закарпатців до 1 липня 2020 року, залежно від наявності газового обладнання, становитиме:

Домогосподарство з газовою плитою	39 куб. м * 1,25 грн /12 місяців (4,06 грн)
Домогосподарство з плитою і газовою колонкою	126 куб. м * 1,25 грн /12 місяців (13,13 грн)
Домогосподарство з автономним опаленням	314 куб. м * 1,25 грн /12 місяців (32,7 грн)

Оновлені рахунки споживачі вищевказаних категорій отримають у квітні. Тим, хто вже сплатив за квитанціями в січні та лютому, буде здійснено перерахунок. Кошти залишаться на особових рахунках споживачів. Для цього не потрібно писати окремих заяв і звертатися до контакт-центру.

Сторінку підготувала пресслужба АТ «Закарпатгаз»

ЧАСТИНУ ГАЗОВИХ ПИТАНЬ МОЖНА ВИРІШУВАТИ ОНЛАЙН

Значну частину так званих газових питань можна вирішувати за допомогою онлайн-сервісів або телефону. У зв'язку з ситуацією, що склалася у світі із поширенням коронавірусної інфекції COVID-19, використання онлайн-сервісів є хорошою альтернативою приходу у місця масового скупчення людей.

Починаючи від п'ятниці, 13 березня, прийом споживачів здійснюється лише в Центрі обслуговування клієнтів, що працює у звичному режимі, але з проведенням превентивних заходів.

«Сьогодні в Закарпатті у нас працює чотири Центри обслуговування клієнтів. Кожний з них щодня приймає від 300 до 500 осіб, а у період здачі показників лічильників газу (з 1 по 5 число) – нерідко і понад 1000», – розповіла **керівниця Центру обслуговування клієнтів в Ужгороді Мар'яна Загруднева.**

Аби передати показники лічильника можна скористатися сервісом «Особистий кабінет». Це швидко: людині доведеться витратити орієнтовно 2 хвилини. Тож потреба приїжджати в Центр обслуговування клієнтів, витрачаючи час на дорогу та очікування своєї черги, відпадає.

«Ми радимо зареєструватися у «Особистому кабінеті», адже там можна не тільки передати

показники, чи й перевірити стан рахунку, але й скачати квитанцію, подати різні заяви (наприклад, на виклик майстра додому)», – пояснила Мар'яна Загруднева.

Зареєструвати особистий кабінет можна самостійно через сайт <https://104.ua/ua/registration>

Для цього необхідно мати електронну пошту, знати свій особовий рахунок і подивитися останні показники лічильника.

Частину питань можна вирішувати за допомогою інших сервісів: чат-боту у Viber 7104ua та Контакт-центру. Оператори Контакт-центру за номерами (0312) 48-83-04, (067) 01-03-104 приймають дзвінки щодня з 8:00 до 20:00 без обідньої перерви, в тому числі у вихідні та святкові дні.

Якщо ж людині треба виключно передати показники лічильника газу, вона може надіслати смс-повідомлення на номер 7104 або електронного листа на адресу contact@zk.104.ua

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ “ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ”

– нагода для держслужбовців поліпшити свої навички та здобути нові знання

Про можливість здобути ще одну вищу освіту в УжНУ – за спеціальністю “Публічне управління та адміністрування” – розповіли днями працівникам Ужгородської міської ради.

з питань державної служби. Наголошувалося що таку можливість

гістрів за спеціальністю “Публічне управління та адміністрування”. Своєю чергою Во-

із відбору виконавців державного замовлення на підтримку магістрів. Прийом до-

Керуюча спра-

вами викон-

кому місь-

кради Олена

Макара пред-

ставила гостей

із вишу – дека-

на факультету

суспільних наук

Ужгородського

національного

університету

Юрія Остапця

та його заступ-

ника Володи-

мира Гирю,

наголосила

колегам, що

для подальшої

трудової діяль-

ності це хороша

нагода поліпшити

свої навички

та здобути нові

знання.

Юрій Остапець

зазначив, що, окрім

навчання на платній

основі, відтепер є на-

года здобувати фах

абсолютно безкоштов-

но – за державним за-

мовленням Національ-

ного агентства України

мають держслужбовці, які працюють, зокрема, в органах місцевого самоврядування не менше одного року (на період подання документів для вступу). Присутніх ознайомили з порядком прийому на навчання за освітньо-професійною програмою підготовки ма-

лодимир Гиря пояснив, які документи потрібно підготувати для вступу, зазначив, що навчання триватиме 1 рік та 4 місяці й охопить 3 сесії, завершиться написанням магістерської роботи, тема якої (на вибір) може стосуватися навіть Ужгорода, наприклад, щодо розвитку комунального транспорту в місті. Також було зазначено, що обсяг державного замовлення на підготовку магістрів за цією спеціальністю визначається рішенням конкурсної комісії НАДС

кументів розпочинається 1 квітня.

Необхідно буде пройти вступні випробування з основ держави і права, основ економіки, іноземної мови, а також співбесіду з питань, що стосуються державного управління. Задля більшого інформування також роздали додаткові матеріали з промоцією факультету. Наостанок Олена Макара закликала колег проаналізувати почуту інформацію та визначитися з рішенням щодо вступу.

НАД ШЕВЧЕНКІВСЬКИМ КІНОЕТЮДОМ ПРАЦЮВАЛИ І ВЧИТЕЛІ, І ГІМНАЗИСТИ

Прем'єра театралізованого літературно-музичного кіноетюду "Відречення від кохання за ключ, нею загублений" відбулася 10 березня в актовій залі Ужгородської лінгвістичної гімназії імені Тараса Шевченка. За словами директорки закладу Любові Попович, ця кінорозповідь про Великого Кобзаря, про епізоди його життєвого шляху – результат спільної роботи як педагогів гімназії, так і самих учнів.

Кіноетюд приурочений до 206-ої річниці з дня народження Тараса Шевченка. Творці фільму зосередили увагу на романтичних стосунках, які надихали поета в різні життєві періоди – від дитячих років і до кінця його днів.

Знімали кінострічку на мальовничих локаціях міста, зокрема біля пам'ятника Тарасу Шевченкові на площі Народній, у

Закарпатській обласній філармонії, Обласному краєзнавчо-

му обласному художньому музеї імені Йосипа Бокшя.

Над фільмом працювали понад 3 місяці. У ньому дебютували 9 учениць та учнів, від 6-го до 10 класу. Троє хлопців зіграли Тараса Шевченка в дитинстві та юності. Також у кіноетюді зображені дівчата й жінки, які відіграли особливу роль

у житті Кобзаря: у дитинстві – Оксана Коваленко, далі – Ядвіга Гусиковська, Варвара Репніна, Ганна Закревська, Катерина Піунова, Ликера Полусмак. Захоплення цими жінками, хоч іноді й короткочасні, надихали Тараса Шевченка на написання віршів, поем, як-от "Катерина", "Причинна", "Тризна" тощо.

З нагоди Шевченківських днів у Лінгвістичній гімназії розгорнули й тематичну виставку.

На набережній Незалежності облаштовують газони – розпушили ґрунт і вже посіяли між липами тіневитривалу траву, підсаджують також 9 лип.

Прохання до ужгородців – не топтати газони, де посіяна трава, не вигулювати тут наразі домашніх улюбленців.

УЖГОРОДСЬКІЙ ДИТЯЧІЙ МУЗИЧНІЙ ШКОЛІ – 75 РОКІВ

Великий ювілейний концерт перенесли на 15 травня

20-го березня 1945 року в Ужгороді було відкрито дитячу музичну школу імені Петра Чайковського. Вона стала першим державним мистецьким навчальним закладом на Закарпатті.

Першого року тут навчалось 50 учнів і працювало 7 викладачів під керівництвом Дезидерія Задора – вже на той час відомого музиканта.

Школа пишається своїми вихованцями, яких за 75-річну історію було понад 5 тисяч, багато з них стали знаменитими музикантами, очолили концертні колективи й мистецькі заклади, роз'їхалися по всьому світу, репрезентуючи та прославляючи Ужгород і Срібну Землю.

З нагоди 75-річчя Ужгородської дитячої музичної школи № 1 імені Петра Чайковського 15 травня відбудеться великий ювілейний концерт. Увага, початково його було заплановано на 20 березня, проте у зв'язку з карантинними обмеженнями захід ПЕРЕНОСИТЬСЯ.

«ПРОСПЕКТИВЦІ» – ПЕРЕМОЖЦІ СВЯТКОВОГО ТУРНІРУ З ФУТБОЛУ

З нагоди Міжнародного жіночого дня на штучному майданчику стадіону "Автомобіліст" 7 березня змагалися команди мікрорайонів міста Ужгорода.

Участь у турнірі взяло 5 команд: "Перспективці" (проспект Свободи), "Екстрим" (набережна Незалежності), "Зодіак" (вулиця Капушанська), "Загор" (вулиця Загорська) і команда вулиці Івана Франка. Згідно з регламентом команди боролися за колову системою "кожна з кожною".

Чемпіонами турніру стали футболісти команди "Перспективці" (Олександр Бертич, Станіслав Терпак, Іван Нитка, Руслан Дудка), друге місце посіли "загорівці" (Максим Об'єдков, Владислав Загреба, Артур Вашковський, Назар Марич), випередивши на одне очко команду "Зодіак" (Юрій Заяць, Владислав Варга, Степан Хамник, Мар'ян Кость), яка стала третьою. На четвертому місці – команда вулиці Івана Франка (Максим

Горват, Ярослав Капаш, Мар'ян Бринько, Іван Бринько); замкнула п'ятірку команда "Екстрим" (Антон Сторожук, Олексій Пушкар'юв, Станіслав Бойко, Володимир Порохненко, Лев Стегура).

Оргкомітет визначив найкращих у номінаціях: "Воротар" – Максим Об'єдков ("Загор"), "Бомбардир" – Станіслав Терпак ("Перспективці"), "Гравець" – Олександр Бертич ("Перспективці"), "Арбітр" – Сергій Головачко.

Усі команди-призерки були нагороджені почесними кубками і дипломами, гравці – грамотами і медалями, переможці в номінаціях – статуєтками і грамотами управління у справах культури, молоді та спорту Ужгородської міської ради (начальниця Ольга Василендра).

НЕЗАБАРОМ МАКУЛАТУРА БУДЕ БЕЗКОШТОВНОЮ?

Чому закриваються пункти приймання вторсировини і чим це загрожує

Ужгородський підприємець Руслан Шварц працює у сфері заготівлі вторинної сировини, керує найбільшою в місті й області станцією приймання «вторинки», а також, спільно з учасниками ініціативи «Зелений Варош», активно агітує містян бути екологічними, зменшувати кількість побутових відходів і сортувати їх. Він проводить зустрічі зі школярами і студентами, різноманітні акції та лекції, але сувора реальність показує, що наразі величезну проблему із засиллям сміття в нашому регіоні таким шляхом не розв'язати. Вже тепер Руслан Шварц зізнається, що готовий закрити свою станцію заготівлі вторсировини. Про це та інше він нам і розповів.

– Руслане, розкажіть спершу про вашу станцію заготівлі вторсировини «Проектна, 3». Як вона працює?

– Цей пункт відкрили мої колеги ще у 2005 році, пізніше я вирішив до них приєднатися і разом із ними вести бізнес. Так, ще якихось кілька років тому заготівля вторсировини була саме бізнесом, у місті працювало понад десять більших і менших пунктів приймання відходів, придатних для переробки. Завдяки їм велика частина сміття не потрапляла на сміттєзвалище, а збиралася і відвозилася на переробку. Однак упродовж останнього року цих пунктів приймання вторсировини ставало все менше і менше, незабаром вони взагалі можуть зникнути по всій Україні.

– Чому так?

– Це звучало би смішно, якби не було гіркою правдою: наші переробні комбінати почали купувати вторсировину у Європі. Наприклад, макулатура і пластик із Польщі та Словаччини коштують дешевше, ніж у нас, – тому вийшло так, що європейські заготівельники вторсировини дуже обвалили

наш ринок. Якщо, приміром, минулого року ми приймали макулатуру по 2 гривні за кілограм, то тепер приймаємо по 50 копійок. І навіть ця ціна з нового року вже є збитковою, тож іще тиждень-два – і будемо приймати, мабуть, безкоштовно. Схожа ситуація спостерігається на цей час по всій країні, але особливо гостро – в таких віддалених від великих комбінатів регіонах, як наш.

– Таке зниження вартості сировини призвело до того, що її менше почали вам здавати?

– Звісно. Раніше збір «вторинки» давав певній категорії людей можливість заробити. Всі ми знаємо, що часто всілякий картон, скляні пляшки, ПЕТ-пляшки, целофан, пластик тощо збирали для заробітку безхатьки, роми, іноді пенсіонери таким чином шось до своєї пенсії додавали. Тепер це стало просто не вигідно. Уявіть, скільки макулатури повинна приносити людина, щоб заробити бодай 20 гривень! Ми не маємо справи з прийманням металобрухту, але від колег знаю, що він теж дуже здешевшав – тому навіть його збирати вже стало не вигідно. Наразі нас рятують укладені договори з місцевими підприємствами і заводами, які здають нам відходи, придатні для переробки.

– У соцмережах ви постійно закликаєте людей принести вам відсортовану в домашніх умовах сировину. Скільки таких активних екологічних ужгородців до вас приходять?

– Важко сказати, але не більш як п'ятдесят. Ті ужгородці, котрі приносять нам по кілька кілограмів домашньої макулатури чи пластику, як правило, роблять це не за гроші. Ми започаткували таку традицію: якщо людина вторсировину здала, а гроші за це не взяла, ми їх відкладаємо,

а коли трохи назбирується, переказуємо на рахунок зооохоронної організації «Барбос».

– Ну, п'ятдесят – це зовсім мало. Це означає, що мешканці нашого міста майже не сортують відходів?

– Так, тих, хто сортує, справді в нас мало, хоча, звичайно, куди більше ніж п'ятдесят – просто частина,

наші діти вже знатимуть, як треба сортувати і для чого це робити.

– Чи відстежуєте ви цю проблему на всеукраїнському рівні? Чи готуються справді законопроекти, які могли б залагодити ситуацію із засиллям сміття в країні?

– Так, я намагаюся моні-

рементних і небезпечних відходів тощо.

Також там є заборона ввезення до України продуктів на утилізацію, але, на жаль, немає нічого про ввезення до нас продуктів на переробку. Я думаю, що держава має ввести якісь квоти на ввезення вторсировини – інакше приватні пункти закриваються, збирати вторсировину не буде кому і дуже скоро ми просто потонемо в тому смітті, яке можна переробити. Недавно до нас приїздили угорські активісти, котрі чистять Тису від нашого пластику, і, почувши про наші проблеми, вони зізналися, що в Угорщині те саме відбувалося 10-15 років тому. Тобто ми тепер ідемо слідами Європи, але дуже повільно і – наступаючи на їхні ж граблі.

– Сміттєпереробний завод допоміг би Закарпаттю розв'язати цю проблему?

– Складне питання. Річ у тім, що наш край не продукує такої кількості відходів, яка потрібна для успішної та безперебійної роботи заводу. Крім того, в нас немає вільних територій, де можна розмістити такий завод, як нема на те й доброї волі громади. На мій погляд, значно краще було би в кожній ОТГ створити станцію збору вторсировини, як це працює в Невицькому. Керівники громад мають подумати, як стимулювати людей сортувати, щоб вони перестали кидати сміття в річки чи палити його на городах. У містах теж така система може працювати. І це, повірте, одразу змінить ситуацію на краще. Загалом же кожен із нас має почати з себе: привчити себе сортувати, спробувати зменшити кількість відходів, які ми продукуємо, використовувати таку упаковку продуктів, яку можна переробити, тощо. Ми теж не хочемо так легко здаватися – і готуємо в недалекому майбутньому кілька цікавих проектів. Але про них я розкажу вам згодом.

Тетяна ЛІТЕРАТІ
"Про Захід"

можливо, відносить відсортовану вторсировину до інших заготівельників. Ми з «Зеленим Варошем» проводимо зустрічі у школах – навчаємо дітей, як правильно сортувати, і пояснюємо, для чого це треба робити. От уже минув рік, відколи в нас укладено договір з угорськомовною гімназією. Там діти збирають макулатуру і потім здають її нам. Таке саме хочуть запровадити незабаром в УжНУ. Можливо, з часом захочуть долучитися інші навчальні заклади міста.

– Але який сенс буде в сортуванні, якщо станції заготівлі вторсировини, подібні до вашої, закриються?

– Сенс – у впровадженні культури поводження з відходами. Навички сортування швидко не з'являються – населення треба до цього привчати. Я сподіваюся, що колись ситуація зміниться: в нашій країні введуть грамотні закони, – а

торити це питання. Бачив, що пройшов перше читання законопроект 2207-1 «Про управління відходами», в якому містяться цікаві цифри. Зокрема там зазначено, що у країні щороку утворюється близько 400 мільйонів тонн відходів і тільки 6% цих відходів переробляється, а це є надзвичайно низьким показником у порівнянні з країнами ЄС, де він становить близько 40%. Решта відходів у нас розміщується на полігонах та сміттєзвалищах, яких є понад 5 тисяч, причому 5% із них – перевантажені, а 30% – не відповідають нормам екологічної безпеки. Норми, прописані в цьому законопроекті, на мою думку, в цілому непогані. Зокрема він передбачає, що в пунктах збирання муніципальних відходів має здійснюватися роздільне збирання окремих компонентів – таких, як відходи паперу, металів, пластику, скла, текстилю, деревини, великогабаритних,

Конкурс «Магія музики», організований відомою піаністкою та меценатом Андреею Варнодь, уже вп'яте проходив у мальовничому угорському місті Капошвар.

УЖГОРОДСЬКІ ШКОЛЯРІ ПОСІЛИ ПРИЗОВІ МІСЦЯ на міжнародному конкурсі фортепіанних ансамблів

Змагалися 150 колективів з Угорщини, Хорватії, Сербії, України та ін., узяли участь у конкурсі й ужгородські школярі – вихованці дитячої музичної школи №1 ім.П.І.Чайковського та дитячої школи мистецтв.

Випробування проходили у трьох концертних залах, а якість інструментів «Stainwey and sons» приводила у захват учасників і викладачів. Оцінювало конкурсанти

поважне журі, що складалося з провідних митців Угорщини, викладачів Будапештської музичної академії, концертуючих піаністів. Уперше членом журі була і наша землячка – відома піаністка, викладачка Ужгородського державного музичного коледжу ім. Д.Задора, заслужений працівник культури України Маріанна Кочак.

На високому рівні виступили два учнівські фортепіанні дуети Ужгородської дитячої

музичної школи №1 ім.П.І.Чайковського: Олександра Анталовці та Анастасія Трутнева (викладачі Наталія Кирлик, Надія Куцик) виборили I місце, а Дмитро та Таїсія Бібікови (викладач Катерина Пархоменко) посіли II місце.

Прекрасні виступи підготували й учасники трьох фортепіанних ансамблів Ужгородської дитячої школи мистецтв. Учні фортепіанного відділу вже брали участь у конкурсі, цього року Поліна

Євчакова та Зоряна Гапак (2-а категорія, викладач Інга Дьерке) стали володарями Гран-прі, 2-е місце посів ансамбль у складі Аннамарії Лішки й Анни Фенчак (4-а категорія, викладачі Світлана Поратунська та Тетяна Чундак), 1-е місце ансамбль Тетяни Яворської і Христини Федаш (2-а категорія, викладач Інга Дьерке).

Вітаємо наших талановитих дітей, їх викладачів, бажаємо подальших творчих успіхів.

Старше покоління ужгородців легко зможе пригадати на Київській набережній комплекс будівель горілчаного заводу з високим цегляним коминим. Майже 80 років на тому місці, де тепер зводять багатопверховий житловий будинок, виробляли спирт, а з нього – фруктові паленки, ром, лікери, горілку, масажні розчини та ще купу іншого. Дивина, але історія цього потужного підприємства досліджена дуже слабо, тож нам знадобилося досить багато часу, аби по крихтах зібрати бодай якусь інформацію про його діяльність. Найбільша ж прогалина – світліни, бо виявилось, що навіть у колекціонерів немає жодної листівки чи рекламної фотографії, де було б добре видно територію спиртзаводу. Чому – просто загадка якась...

ІСТОРІЯ УЖГОРОДСЬКОГО СПИРТЗАВОДУ

землях до висаджування картоплі залучали російських військовополонених, але, на жаль, не вказувалося, де саме були ті сільськогосподарські угіддя. В документах пізніших років згадувалися тільки сад і винниця «на вигоні Капош» (мабуть, у районі вулиці Капушанської), та про власні поля з

емства, також завод почав подавати гарячу воду до сусідньої громадської парової лазні, завдяки чому гарячі ванни для містян стали дешевшими.

Про постать Емеріха Вольфа трохи більше може розказати один випадок на заводі в 1929 році. Якось серед ночі

магазину, особливо тим, що торгували м'ясними виробами. Найбільший зиск підприємство мало з продажу власних лікерів, дуже популярних у ті роки. До речі, Ужгородський ліговар тоді був не єдиним спиртзаводом міста, як і не єдиний він виробляв лікери: мав виробництво рому та лікерів Мор Штерн – у кінці вулиці Мункачі (нині – Мукачівська); на Підвальній (тепер – вулиця Ольбрахта) такі напої виготовляло підприємство «Влачінський і компанія»; на Масариковій площі (нинішня Петефі) працював завод Бейли Розгоні тощо. Попри досить значну, як на маленький Ужгород, кількість спиртзаводів і невеличких підприємств, де виготовляли ром та лікери, їхні етикетки є нині справжньою колекційною рідкістю. Розгадка, найпевніше, криється в тому, що ті заводи, як до певного часу і найбільший серед них Ужгородський ліговар, збували алкогольні напої не в пляшках, а в бочках – для ресторанів, корчм, кав'ярень тощо.

Під кінець 1930-их Ужгородський ліговар основні прибутки мав якраз від продажу лікерів власного виробництва. На це 1939 року звернув увагу новий директор заводу Ласло Шандор, і за час його роботи підприємство випускало небачену доти кількість різноманітних алкогольних напоїв. На тлі політичних змін у краї завод знову змінив (точніше, повернув) назву і власника. Попередній багаторічний директор

овочами й зерновими культурами згадок більше не було.

Як бачимо, виготовляли на спиртзаводі в ті часи лише харчовий спирт, тобто зварений з харчової сировини. Найпоширенішою та економічно найвигіднішою в цьому плані була картопля, крохмаль якої легко розварюється й оцукрюється, – з неї здебільшого й варили так званий спирт-сирець. Той спирт або зразу продавали, або спочатку очищали, щоб він був придатний для виготовлення спиртних напоїв. У ті часи процес очищення називали рафінуванням, хоча йшлося, імовірно, про ректифікацію. В документах періоду Першої світової війни згадок про виробництво на заводі ще чогось, крім сирого й очищеного спирту, не було. Задokumentовано, що варити спирт на підприємстві щоранку починали о 6:00 і закінчували о другій годині пополудні. І хоч про специфічний запах спирту-сирцю, виготовленого з картоплі, ніде в документах не сказано, містяни, котрі мешкали неподалік, точно відчували його весь час.

У 1917 році, як ми вже згадували, спиртзавод став окремим підприємством, змінив назву і власників. Таке саме відбулося пізніше, коли Ужгород став частиною Чехословацької Республіки, – тоді завод почали називати ліговаром, офіційно – «Užhorodský lihovar, rafinerie a svobodné skladiště lihu акс. спол». Згадуваний уже Еміл Кардош тоді був головою акціонерного товариства, а директором став Емеріх (Імре) Вольф – молодий спеціаліст із варіння спирту, котрий приїхав до Ужгорода з невеличкого угорського села Лоча (Lócs), де також працював на спиртзаводі. В Ужгороді Вольф був персоною відомою, виступав меценатом «Ужгородського атлетичного клубу» («УАС»), був членом місцевого Ротарі-клубу. За його директорства почалося технічне оновлення підпри-

в квартирі директора, що містилася, до слова, на території заводу, задзвонив телефон – жандарм повідомив про затримання працівника ліговара Іжо Бергера, який продавав біля залізничної станції спирт корчмареві Міттелманнові. Вольф тут же наказав провести перевірку не тільки в будинку самого працівника, а й у всіх його найближчих родичів. У когось із них справді знайшли 40 літрів спирту й усілякі есенції. Але за словами заводських сторожів, котрих опитали директор Вольф із поліцейським інспектором, Бергер ніколи не вносив із заводу жодних пляшок чи іншого посуду; підтвердили це і колеги Бергера. Під час допиту в поліції Іжо Бергер запевняв, що сам спирту з заводу ніколи не крав, а принесила його інша особа – її ім'я він розкривати відмовився. «Чому ж ти торгував спиртом, якщо маєш добру роботу з доброю зарплатнею?» – допитувався директор. На це Бергер відповів, що робив так зі сімейних причин, бо має хвору швагрову, котрій дуже потрібні гроші на лікування. Емеріх Вольф попросив поліцію відпустити свого робітника, мотивуючи це тим, що шкода, завдана ліговару, не є виясна. Проте з роботи його таки звільнив.

Наприкінці 1920-их завод, вочевидь, працював успішно, бо акціонери вирішили вкласти гроші у зведення прибуткового дому на тій території підприємства, що виходила на вулицю Боздоську (нині – Толстого). У 1929 році будівництво довірили фірмі Ерно Ковоша, і так на Боздоській, 4 (тепер – Толстого, 4) «виріс» просторий триповерховий будинок. Там на першому поверсі працювали три магазини, а на другому і третьому були квартири, які здавалися в оренду. Спершу двір був прохідним, через нього можна було вільно зайти на територію заводу, але згодом зробили огорожу з воротами, ключі від котрих мали тільки деякі працівники підприємства.

У 1930-их Ужгородський ліговар виготовляв і збував спирт, лікери, ром, горілку, францівку «Самсон», торгував пивом та милом. Десь тоді ж на підприємстві налагодили виробництво льоду, який шматками продавали численним міським

Пляшка кминової палінки виробництва Унгарського спиртзаводу з колекції Сергія Тишина

Імре Вольф мусив покинути свою посаду, бо угорські антиєврейські закони забороняли йому очолювати велике підприємство. Тоді до Унґвара приїхав молодий (не мав ще й тридцяти) Ласло Шандор (Sándor László). Подорожці цього призначення, життя і роботи в місті цей чоловік описав пізніше в автобіографічній книжці «Я був громадянином трьох держав» («Három ország polgára voltam», 2009). З неї знаємо, що Ласло Шандор був родом зі словацького міста Лученця, де працював деякий час на спиртзаводі; згодом переїхав до Кошице – там працював у банку і був, між іншим, активним учасником літературного гуртка. Маючи вже відповідний досвід, він у 1939 році, за порадою колеги з банку – акціонера Унгарського спиртзаводу, подав свою кандидатуру на посаду директора цього підприємства.

Коли Ласло з дружиною, поетесою Ержебет Ожват, приїхали до Унґвара, їх поселили у квартирі директора на території заводу (на тодішній набережній Плотені, 7). Новий директор перейняв підприємство у досить поганому стані, зі значними боргами; обслуговували доволі великий завод, що мав вісім різних напрямів виробництва, всього 35 працівників. Передовсім Ласло Шандор залучив до роботи нових запрошених спеціалістів, основним напрямком мало бути виробництво лікерів, як найприбутковіше. Найперспективнішим він вважав випуск гіркої настоянки «Бунекамп» («Воонекатр»), «лікарської гіркої», схожої на «Унікум». Цей напій був у ті часи дуже популярним, ним лікувалися від усіляких шлункових захворювань, додавали його для аромату до кави й чаю. Ще одним перспективним напрямком новий директор вважав виробництво російської горілки, яку на заводі почали виготовляти ще в 1920-их роках. Традиційна російська «сороківка» доти була майже невідомою на теренах нашого краю – моду на неї тут започаткували російські емігранти. З кожним роком популярність напою зростала, тож його почали виробляти в більшій кількості.

Тетяна ЛІТЕРАТІ "Про Захід"
Закінчення у наступному номері.

ДЕШЕВЫЙ ИСТОЧНИКЪ ПОКУПКИ!

УЖГОРОДСКАЯ СПИРТОВАЯ ФАБРИКА, РАФИНЕРИЯ И СВОБОДНЫЙ СКЛАДЪ СПИРТА ВЪ УЖГОРОДЪ ЧЛЕНЪ ТОРГОВАГО СОЮЗА ГОСПОДАРСКИХЪ ДРУЖЕСТВЪ

доставляетъ всякаго рода спиртовыя напои, наилучшій туземный румъ и ликеры, мыло со знакомъ »ПАВА« и прочія стиральныя мыла, Французскую водку »Самсонъ« наилучшаго сорта. Пиво пльзенское »ПРА-ЗДРОЙ«, берненскія и михаловски пива. — Заказы исполняетъ на провинциі собственными автомобилями.

ТОЧНАЯ И СОВЪСТНАЯ ОБСЛУГА.

Ужгородська міська рада оголошує конкурс на заміщення вакантних посад:

– головний спеціаліст загального відділу департаменту праці та соціального захисту населення.

Вимоги до кандидатів: знання Конституції України, законів України “Про службу в органах місцевого самоврядування”, “Про запобігання корупції”, “Про звернення громадян”, Інструкцію з діловодства у відповідному органі місцевого самоврядування.

Кваліфікаційні вимоги: вища освіта відповідного професійного спрямування за освітньо-кваліфікаційним рівнем не нижче спеціаліста, бакалавра; досконале знання ділової української мови; володіння принципами роботи на комп’ютері; без вимог до стажу.

– заступник начальника відділу персоналізовано-го обліку отримувачів пільг, гарантій та компенсацій управління пільг, гарантій та компенсацій департаменту праці та соціального захисту населення.

Вимоги до кандидатів: знання Конституції України, законів України “Про службу в органах місцевого самоврядування”, “Про запобігання корупції”, “Про звернення громадян”, Інструкцію з діловодства у відповідному органі місцевого самоврядування.

Кваліфікаційні вимоги: вища освіта відповідного професійного спрямування за освітньо-кваліфікаційним рівнем не нижче магістра, спеціаліста; досконале знання ділової української мови; володіння принципами роботи на комп’ютері; стаж роботи на службі в органах місцевого самоврядування, на посадах державної служби або досвід роботи на керівних посадах підприємств, установ та організацій незалежно від форми власності не менше 2-х років.

Документи приймаються протягом 30 днів із дня оголошення, по 12 квітня 2020 року, за адресою: м.Ужгород, пл. Поштова, 3, каб.209, тел. 61-45-56.

ОГОЛОШЕННЯ

У зв’язку з втратою **вважати недійсним** свідоцтво про неповну середню освіту № 804462, видане 11.06.1991 року загальноосвітньою середньою школою № 11 м. Ужгорода на ім’я Яушев Руслан Айратович.

Колектив Ужгородського міського пологового будинку висловлює щирі співчуття лікарю Олені Олександрівні Сергієнко з приводу важкої втрати – смерті **батька**.

З глибоким сумом і болем від імені колективу Ужгородського міського центру зайнятості висловлюємо слова співчуття та підтримки начальнику відділу активної підтримки безробітних Ужгородського міського центру зайнятості – Фізер Катерині Тиборівні та її родині з приводу важкої втрати – смерті **матері**. Щиро поділяємо з вами біль невиправної втрати, сумуємо разом з вашими рідними, підтримуємо Вас у годину скорботи.

Із сумом повідомляємо, що від 3-го по 9 березня пішли із життя 18 ужгородців:

- КАНЮК Григорій Васильович (1929 р.н.)
- СТРИЧИНЕЦЬ Йосип Йосипович (1961 р.н.)
- ІЛЬНИЦЬКА-ЯРОШОВИЧ Олена Василівна (1933 р.н.)
- КРЕЦЬКИЙ Віктор Іванович (1952 р.н.)
- ВОЛКОВА Надія Василівна (1933 р.н.)
- БУКРЕЄВА Лідія Іванівна (1938 р.н.)
- ЧУХРАН Ганна Броніславівна (1935 р.н.)
- КОВАЧ Семен Миколайович (1948 р.н.)
- СКОРОХОДОВА Тетяна Євгенівна (1959 р.н.)
- СЛИВКА Йосип Юрійович (1938 р.н.)
- ТОТІН Юрій Іржійович (1969 р.н.)
- СІДОРЧАК Ніна Іванівна (1949 р.н.)
- ЩЕРБАНИЧ Ганна Дмитрівна (1928 р.н.)
- ЧУБІРКА Микола Михайлович (1940 р.н.)
- СІЗІКОВ Сергій Вікторович (1973 р.н.)
- СМОЛЯК Зіта Петрівна (1953 р.н.)
- БУКАЄВА Інна Іванівна (1933 р.н.)
- АРОКГАТІ Емма Петрівна (1941 р.н.)

ХАЙ ЗЕМЛЯ ЇМ БУДЕ ПУХОМ...

На засіданні вченої ради ІЕФ НАН відбулося урочисте нагородження Оксани Михайлівни Поп – кандидата фіз.-мат. наук – Премією Національної академії наук для молодих вчених, отриманою за результатами вимогливого конкурсу наукових робіт.

Колектив молодих науковців було відзначено за результатами комп’ютерного моделювання просторово часової еволюції електронних, іонних та ядерних систем. Дослідження Оксани Поп стосувалися задач ядерного датування геологічних об’єктів, історичних артефактів та радіоекології нашого краю. Нею також

У березні відбулася приємна подія для колективу науковців Інституту електронної фізики (ІЕФ) НАНУ

показана можливість використання ядерно-фізичних методів у судовій експертизі.

Всі, хто знає і працює поруч із Оксаною Михайлівною, відзначають і цінують її високу працездатність, вимогливість, невичерпну енергію, організаційний талант, вміння з успіхом довести будь-яку справу до кінця. Завдяки наполегливості, активній життєвій позиції, чесності, порядності Оксана Михайлівна здобула авторитет та глибоку повагу.

Весь колектив ІЕФ НАНУ вітає Оксану Поп та шанує її як високопрофесійного дослідника в сферах, які мають важливе наукове та практичне значення не тільки для

фундаментальної науки, якою є ядерна фізика, але й для таких галузей знань як археологія, радіоекологія, геологія, мінералогія Закарпаття.

Від усієї душі бажаємо вам міцного здоров’я, любові і шани рідних і близьких, нових творчих успіхів і видатних досягнень у діяльності на благо вітчизняної науки, процвітання нашої Батьківщини й українського народу.

Наталія Сватуок, м.н.с. відділу фотоядерних процесів, канд. наук, голова ГО “Радіоекологія Карпат”

УЖГОРОДСЬКА МІСЬКА РАДА НАГАДУЄ, що, відповідно до законодавства, крім особистого звернення, звернутися до керівництва та посадовців міської ради можна усно (телефоном), письмово або ж електронною поштою

Щоб залишити усне звернення, громадянам потрібно зателефонувати за номером 42-80-29. Письмово звернення можна надіслати поштою на адресу: Ужгородська міська рада, пл. Поштова, 3, м. Ужгород, 88000. Електронним листом – zvernennya@rada-uzhgorod.gov.ua (електронна пошта відділу роботи із зверненнями громадян) або umr@rada-uzhgorod.gov.ua (електронна пошта загального відділу). Крім того, для подання електронного звернення можна скористатися формою, що розміщена на офіційній сторінці міської ради в розділі «Звернення громадян» <https://rada-uzhgorod.gov.ua/zvernennya-gromadyan-1-1>.

Аналогічно можна подавати запит на публічну інформацію, також для подання запиту в електронному вигляді можна скористатися типовою формою запиту на офіційній сторінці міської ради в розділі «Публічна інформація» <https://rada-uzhgorod.gov.ua/dostup-do-publichnoyi-informatsiy/>. Якщо запит бажаєте подати усно – зателефонувати за номером: 42-80-30.

Звернення юридичних осіб приймаються на електронну скриньку umr@rada-uzhgorod.gov.ua (електронна пошта загального відділу Ужгородської міської ради) або ж поштою на вказану вище адресу.

ФОТОФАКТ

В Ужгороді триває капітальний ремонт внутрішньоквартальної території на вулиці Капушанській, 157. Як проводять роботи, на тижні оглянув міський голова Богдан Андрійів.

Заплановано, зокрема, розширити паркувальні місця, облаштувати тротуари з ФЕМ-бруківки. Замінять також бордюри і поребрик, зроблять нове асфальтобетонне покриття на проїжджій частині.

В УЖГОРОДІ ПРЕДСТАВЛЯТЬ НОВІ ВИДАННЯ ПРО КАРПАТСЬКУ УКРАЇНУ

2019 рік був ювілейним для Карпатської України: минуло 80 років з часу проголошення українського державного утворення за Карпатами.

Якими є підсумки ювілейного року? Що вдалося, а що ще належить зробити?

Про це точитиметься розмова у вівторок, 17 березня, о 17:00 в Закарпатській обласній універсальній науковій бібліотеці імені Федора Потошняка, де відбудеться презентація останніх новинок про Карпатську Україну. Зокрема, будуть представлені книжки: Улас Самчук «Репортажі з Карпатської України», Олександр Гаврош «Нескорена Карпатська Україна» (обидві видані в Тернополі), альманах «Гомін Красного поля», що побачив світ в ужгородському видавництві «Тімпані».

Модератори презентації – Олег Хававчак та Олександр Гаврош.

Управління містобудування та архітектури Ужгородської міської ради керуючись ст. 12 ЗУ “Про стратегічну екологічну оцінку”, з метою одержання та врахування зауважень та пропозицій громадськості, повідомляє про оприлюднення на офіційному веб-сайті за посиланням: <https://rada-uzhgorod.gov.ua/> – проектів містобудівної документації та звітів про стратегічну екологічну оцінку наступних документів:

- «Детальний план території, обмеженої вулицями Станційною,

Залізничною, територією автовокзалу, площею Георгія Кірпи та залізничною колією»;

- «Детальний план території, обмеженої проспектом Свободи, територією автовокзалу, вулицями Залізничною, Дубовою, Василя Сурікова та Минайською».

- «Детальний план території, обмеженої вулицями Електрозаводською, Івана Панькевича, Івана Айвазовського, Другетів, Насипною та річкою Уж».

- «Детальний план території,

обмеженої вулицями Юрія Гагаріна, Коритнянською, Сергія Мартіна (Паризької Комуні) та територією підприємств оптової торгівлі».

• «Детальний план території, обмеженої вулицями Олександра Капуша, Перемоги, Олександра Радищева та Слов’янською набережною».

Строк громадського обговорення становить 30 днів з дня оприлюднення, шляхом розміщення на офіційному веб-сайті Ужгородської міської ради до 14.04.2020.

ПОНЕДІЛОК, 16 БЕРЕЗНЯ

"1+1"
6.30, 7.10, 8.10, 9.10 Сніданок з "1+1". 7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 16.45, 19.30, 0.20, 5.15 "ТСН". 9.25, 10.20, 18.00 "Життя відомих людей". 11.20, 12.20 "Міняю жінку". 13.25, 14.25 "Світ навиворіт: Камбоджа". 15.20, 17.10 Т/с "Величне століття. Роксолана". 19.00 "Секретні матеріали". 20.45, 21.45 Т/с "Доктор Віра". 22.45 "Гроші". 0.00 "Дубінізми". 0.30 "Голос країни 10". 2.20 Т/с "Школа".

Інтер
5.25, 22.00 "Слідство вели..." з Л. Каневським". 7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 17.40 Новини. 7.10, 8.10 "Ранок з Інтером". 9.20, 18.00, 19.00, 2.05 "Стосується кожного". 11.10, 12.25 Х/ф "Зорро". 14.00 Х/ф "Крістіна". 15.50 "Чекай на мене. Україна". 20.00 "Подробиці". 21.00 "Речдок. Особливий випадок. Привіт з минулого". 23.45 Т/с "Розвідники". 1.00 Т/с "СБУ. Спецоперація". 3.35 "Орел і решка. Шопінг". 4.55 "Телемагазин".

ICTV
4.45 Скарб нації. 4.55 Еврика! 5.05 Служба розшуку дітей. 5.10 Т/с "Відділ 44". 5.55 Громадянська оборона. 6.40 Факти тижня. 8.45 Факти. Ранок. 9.10, 19.10 Надзвичайні новини з К. Стогнієм. 10.00 Х/ф "Спеціальне завдання". 11.45, 13.15 Х/ф "Не відступати і не здаватись". 12.45, 15.45 Факти. День. 14.05, 16.20 Х/ф "Миротворець". 16.55 Х/ф "Від коліски до могили". 18.45, 21.00 Факти. Вечір. 20.15 Теорія змови. 21.20 Т/с "Нюхач 4". 22.15 Свобода слова. 23.55 Х/ф "Операція "Відплата". 1.35 Національний відбір. Євробачення 2020. 1.50 Стоп-10.

СТБ
5.45 За живе! 7.00 Все буде добре! 9.15 Т/с "Коли ми вдома". 11.05 МастерШеф. 14.35 Хата на тата. 17.25, 21.55 Відлік часу. 17.30, 22.00 Вікна-Новини. 18.00, 0.35 Т/с "Сліпа". 18.55, 22.45 Один за всіх. 19.50 Т/с "Ніщо не трапляється двічі". 23.40 Слідство ведуть екстрасенси.

Новий канал
5.55, 7.05 Kids` Time. 6.00 М/с "Том і Джері". 7.10 Вар`яти. 9.00 Діти проти зірок. 11.00 Х/ф "Янголи Чарлі". 12.50 Х/ф "Хоббіт: Пустка Смауга". 16.10 Х/ф "Хоббіт: Битва п`яти воїнств". 19.00 Від пацанки до панянки. 21.10 Х/ф "Згадати все". 23.20 Х/ф "Обитель зла: Потойбічне життя". 1.20 Т/с "Київ вдень і вночі". 2.20 Служба розшуку дітей. 2.25 Зона ночі. 4.10 Абзац.

ТЕТ
6.00 ТЕТ Мультиранок. 8.00, 9.00, 10.00, 16.00, 17.00, 19.30 Одного разу під Полтавою.

8.30, 9.30, 23.00 Одного разу в Одесі. 11.00, 17.30 4 весілля. 12.00 Панянка-селянка. 14.00 Х/ф "Знайомтеся - Білл". 15.35 Країна У. 16.30 Танька і Володька. 18.30 СуперЖінка 2. 22.00 Т/с "Кухня". 0.00 Готель Галіція. 1.00 17+. 2.30 Теорія зради. 3.20 БарДак. 4.10 Віталька. 5.50 Корисні підказки.
--

Канал "Україна"
6.30, 7.10, 8.15 Ранок з Україною. 7.00, 8.00, 9.00, 15.00, 19.00, 23.00 Сьогодні. 9.30, 2.05 Зоряний шлях. 11.20 Місія: краса. 12.20, 3.10 Реальна містика. 14.20, 15.30, 4.45 Агенти справедливості. 17.00 Історія одного злочину. 20.10 "Говорить Україна". 21.00 Т/с "Зречення", 9 і 10 с. 23.30 Х/ф "Пізна любов". 1.35 Телемагазин.

«Тиса-1»
00.10 Румунський телекур'єр 00.40 Разом (НСТУ) 01.05 Своя земля 01.15 Своя земля 01.45 В Україні (НСТУ) 02.15 Розсекречена історія (НСТУ) 03.05 Українська читанка (НСТУ) 03.15 Д/п «Винниченко без бром» (НСТУ) 04.00 Українська читанка (НСТУ) 04.10 Концерт Є.Хмари «Знамення» (НСТУ) 05.30 Бюджетники (НСТУ) 06.00 Гімн України 06.05 Українська абетка (НСТУ) 06.10 Додолики (НСТУ) 06.25 Відкривай Україну з Суспільним (НСТУ) 06.45 Лайфхак українською (НСТУ) 07.00 Ранкове шоу 07.30 Новини 07.35 Ранкове шоу 08.00 Новини 08.05 Ранкове шоу 08.30 Новини 08.35 Ранкове шоу 09.00 UA:Фольк (НСТУ) 09.50 Кулінарне шоу «Енеїда» (НСТУ) 10.45 Бюджетники (НСТУ) 11.10 Загадки чернівецьких атлантів (UA Буковина) 11.15 М/ф «Сандокан» (НСТУ) 11.40 М/ф «Сандокан» (НСТУ) 12.05 Українська абетка (НСТУ) 12.10 Додолики(НСТУ) 12.25 Відкривай Україну з Суспільним (НСТУ) 12.50 Ранковий гість 13.00 Русинська родина 13.30 Новини 13.40 Тема дня 14.05 Т/с «Епоха честі» (НСТУ) 14.50 Т/с «Епоха честі» (НСТУ) 15.40 Розсекречена історія (НСТУ) 16.35 Зміни Ти (UA:Тернопіль) 16.50 Школа доступності (НСТУ) 17.00 Новини 17.10 Лайфхак українською (НСТУ) 17.30 Населена земля (UA:Рівне) 18.00 UA:Фольк (НСТУ) 18.50 Загадки чернівецьких атлантів (UA Буковина) 19.00 Новини 19.20 Тема дня 19.50 Hirek (угорською мовою) 20.00 В Україні (НСТУ) 20.30 Новини 20.50 Своя земля 21.20 Своя земля 21.45 Унікальний край 21.50 Розсекречена історія (НСТУ) 22.45 Загадки чернівецьких атлантів (UA Буковина) 22.50 Українська читанка (НСТУ) 23.00 Букоголоки (НСТУ) 23.25 Д/п «Левко Лук'яненко. Йти за совістю» 23.55 Hirek (угорською мовою)

ВІВТОРОК, 17 БЕРЕЗНЯ

"1+1"
6.30, 7.10, 8.10, 9.10 Сніданок з "1+1". 7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 16.45, 19.30, 0.30, 5.20 "ТСН". 9.25, 10.20, 18.00 "Життя відомих людей". 11.20, 12.20 "Міняю жінку". 13.30, 14.30 "Світ навиворіт: Камбоджа". 15.30, 17.10 Т/с "Величне століття. Роксолана". 19.00 "Секретні матеріали". 20.45, 21.45 Т/с "Доктор Віра". 22.45, 0.40 "Одруження наосліп". 2.15 Т/с "Школа".

Інтер
5.25, 22.00 "Слідство вели..." з Л. Каневським". 7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 17.40 Новини. 7.10, 8.10, 9.20 "Ранок з Інтером". 10.00 "Корисна програма". 11.05, 12.25 Т/с "Мене звуть Мелек". 13.00 Т/с "Не відпускай мою руку". 14.45, 15.40 "Речдок". 16.30 "Речдок. Особливий випадок. Чуже багатство". 18.00, 19.00, 1.55 "Стосується кожного". 20.00 "Подробиці". 21.00 "Речдок. Особливий випадок. Привіт з минулого". 23.45 Т/с "Розвідники". 1.00 Т/с "СБУ. Спецоперація". 3.25 "Орел і решка. Шопінг". 4.55 "Телемагазин".

ICTV
4.20 Скарб нації. 4.30 Еврика! 4.35 Факти. 4.55 Т/с "Відділ 44". 5.40, 20.15 Громадянська оборона. 6.30 Ранок у великому місті. 8.45 Факти. Ранок. 9.15, 19.20 Надзвичайні новини з К. Стогнієм. 10.05 Теорія змови. 11.00 Секретний фронт. Дайджест. 11.45, 13.20 Х/ф "Вбивча швидкість". 12.45, 15.45 Факти. День. 14.15, 16.20 Х/ф "Не відступати і не здаватись". 16.40 Х/ф "Денне світло". 18.45, 21.00 Факти. Вечір. 21.20 Т/с "Нюхач 4". 22.30 Х/ф "Крикуни". 0.25 Х/ф "Крикуни 2: Полювання". 2.00 Стоп-10.

СТБ
5.45 За живе! 7.00 Все буде добре! 9.15 Т/с "Коли ми вдома". 12.05 МастерШеф. 15.25 Хата на тата. 17.25, 21.55 Відлік часу. 17.30, 22.00 Вікна-Новини. 18.00 Т/с "Сліпа". 18.55 Один за всіх. 19.50 Т/с "Ніщо не трапляється двічі". 22.45 Таємниці ДНК.

Новий канал
5.55, 7.05 Kids` Time. 6.00 М/с "Том і Джері". 7.10 Вар`яти. 8.40 Х/ф "Двохсотрічна людина". 11.00 Т/с "Відчайдушні домогосподарки". 13.10 Божевільна зірка. 15.10, 19.00 Хто проти блондинок. 21.00 Х/ф "Стартрек". 23.30 Х/ф "Обитель зла: Відплата". 1.20 Т/с "Київ вдень і вночі". 2.20 Зона ночі. 4.10 Абзац.

ТЕТ
6.00 ТЕТ Мультиранок. 8.00, 9.00, 16.00, 17.00, 19.30 Одного разу

під Полтавою. 8.30, 9.30, 23.00 Одного разу в Одесі. 10.00, 18.30 СуперЖінка 2. 11.00, 17.30 4 весілля. 12.00 Панянка-селянка. 14.00 Х/ф "Паперові міста". 16.30 Танька і Володька. 22.00 Т/с "Кухня". 0.00 Готель Галіція. 1.00 17+. 2.30 Теорія зради. 3.20 БарДак. 4.10 Віталька. 5.50 Корисні підказки.
--

Канал "Україна"
6.30, 7.10, 8.15 Ранок з Україною. 7.00, 8.00, 9.00, 15.00, 19.00, 23.00, 2.15 Сьогодні. 9.30 Зоряний шлях. 11.20 Місія: краса. 12.20, 3.10 Реальна містика. 14.20, 15.30, 4.45 Агенти справедливості. 17.00 Історія одного злочину. 20.10 "Говорить Україна". 21.00 Т/с "Зречення", 11 і 12 с. 23.20 Контролер. 0.00 Х/ф "Вічна казка". 1.45 Телемагазин.

«Тиса-1»
00.00 Новини 00.20 Тема дня 00.45 Своя земля 01.05 В Україні (НСТУ) 01.30 Разом (НСТУ) 02.00 Новини 02.20 Д/ф «Заміновані вірністю» (НСТУ) 03.10 Д/п «Українська Гельсінська спілка - вектор визначено» (НСТУ) 03.40 Букоголоки (НСТУ) 04.10 По Азимуту (НСТУ) 05.00 Бюджетники (НСТУ) 05.30 Бюджетники (НСТУ) 06.00 Гімн України 06.05 Українська абетка (НСТУ) 06.10 Додолики(НСТУ) 06.25 Відкривай Україну з Суспільним (НСТУ) 06.45 Лайфхак українською (НСТУ) 07.00 Ранкове шоу 07.30 Новини 07.35 Ранкове шоу 08.00 Новини 08.05 Ранкове шоу 08.30 Новини 08.35 Ранкове шоу 09.00 UA:Фольк (НСТУ) 09.50 Кулінарне шоу «Енеїда» (НСТУ) 10.45 Бюджетники (НСТУ) 11.15 М/ф «Сандокан» (НСТУ) 11.40 М/ф «Сандокан» (НСТУ) 12.05 Українська абетка (НСТУ) 12.10 Додолики (НСТУ) 12.25 Відкривай Україну з Суспільним (НСТУ) 12.50 Ранковий гість 13.00 Румунський телекур'єр 13.30 Новини 13.40 Тема дня 14.05 Т/с «Епоха честі» (НСТУ) 15.35 Розсекречена історія (НСТУ) 16.30 Артефакти (UA:Чернігів) 17.00 Новини 17.10 Лайфхак українською (НСТУ) 17.30 Населена земля (UA:Рівне) 18.00 UA:Фольк (НСТУ) 18.50 Загадки чернівецьких атлантів (UA Буковина) 19.00 Новини 19.20 Тема дня 19.50 Hirek (угорською мовою) 20.00 Разом (НСТУ) 20.30 Новини 20.50 В Україні (НСТУ) 21.20 Ethno vision 21.45 Унікальний край 22.05 Розсекречена історія (НСТУ) 23.00 Артефакти (UA:Чернігів) 23.25 Букоголоки (НСТУ) 23.55 Hirek (угорською мовою)

СЕРЕДА, 18 БЕРЕЗНЯ

"1+1"	10.00, 18.30 СуперЖінка 2. 11.00, 17.30 4 весілля. 12.00 Панянка-селянка. 14.00 Х/ф "Школа року". 16.30 Танька і Володька. 22.00 Т/с "Кухня". 0.00 Готель Галіція. 1.00 17+. 2.30 Теорія зради. 3.20 БарДак. 4.10 Віталька. 5.50 Корисні підказки.
Канал "Україна"	6.30, 7.10, 8.15 Ранок з Україною. 7.00, 8.00, 9.00, 15.00, 19.00, 23.00 Сьогодні. 9.30, 2.15 Зоряний шлях. 11.20 Місія: краса. 12.20, 3.10 Реальна містика. 14.20, 15.30, 4.45 Агенти справедливості. 17.00 Історія одного злочину. 20.10 "Говорить Україна". 21.00 Т/с "Зречення", 13 і 14 с. 23.30 Х/ф "Любов з пробірки". 1.45 Телемагазин.

Інтер	5.25, 22.00 "Слідство вели..." з Л. Каневським". 7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 17.40 Новини. 7.10, 8.10, 9.20 "Ранок з Інтером". 10.00 "Корисна програма". 11.05, 12.25 Т/с "Мене звуть Мелек". 13.00 Т/с "Не відпускай мою руку". 14.45, 15.40 "Речдок". 16.35 "Речдок. Особливий випадок. Чуже багатство". 18.00, 19.00, 1.55 "Стосується кожного". 20.00 "Подобиці". 21.00 "Речдок. Особливий випадок. Привіт з минулого". 23.45 Т/с "Розвідники". 1.10 Т/с "СБУ. Спецоперація". 3.25 "Орел і решка. Шопінг". 4.55 "Телемагазин".
-------	---

ICTV	4.05 Скарб нації. 4.15 Еврика! 4.25 Служба розшуку дітей. 4.30 Студія Вашингтон. 4.35 Факти. 4.55 Т/с "Відділ 44". 5.40, 10.05 Громадянська оборона. 6.30 Ранок у великому місті. 8.45 Факти. Ранок. 9.15, 19.20 Надзвичайні новини з К. Стогнієм. 11.30, 13.20 Х/ф "Пегас проти Химери". 12.45, 15.45 Факти. День. 13.45 Х/ф "Крикуни". 16.15 Х/ф "Сфера". 18.45, 21.00 Факти. Вечір. 20.15 Секретний фронт. 21.20 Т/с "Нюхач 4". 22.30 Х/ф "28 днів потому". 0.30 Х/ф "28 тижнів потому". 2.10 Стоп-10.
------	--

СТБ	5.45 За живе! 7.00 Все буде добре! 8.50 Т/с "Коли ми вдома". 11.30 МастерШеф. 15.25 Хата на тата. 17.25, 21.55 Відлік часу. 17.30, 22.00 Вікна-Новини. 18.00, 0.35 Т/с "Сліпа". 18.55 Один за всіх. 19.50 Т/с "Ніщо не трапляється двічі". 22.45 Давай поговоримо про секс.
-----	---

Новий канал	5.55, 7.05 Kids` Time. 6.00 М/с "Том і Джері". 7.10 Вар`яти. 9.10 Х/ф "Небесні гінци". 11.00 Т/с "Відчайдушні домогосподарки". 13.10 Божевільна зірка. 15.10, 19.00 Суперінтуїція. 21.00 Х/ф "Стартрек: Відплата". 23.40 Х/ф "Обитель зла: Фінальний розділ". 1.40 Т/с "Київ вдень і вночі". 2.35 Служба розшуку дітей. 2.40 Зона ночі. 4.10 Абзац.
-------------	---

ТЕТ	6.00 ТЕТ Мультиранок. 8.00, 9.00, 16.00, 17.00, 19.30 Одного разу під Полтавою. 8.30, 9.30, 23.00 Одного разу в Одесі.
-----	--

ЧЕТВЕР, 19 БЕРЕЗНЯ

"1+1"	6.30, 7.10, 8.10, 9.10 Сніданок з "1+1". 7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 16.45, 19.30, 0.50, 5.20 "ТСН". 9.25, 10.20, 18.00 "Життя відомих людей". 11.20, 12.20 "Міняю жінку". 13.25, 14.25 "Світ навиворіт 2: Індія". 15.25, 17.10 Т/с "Величне століття. Роксолана". 19.00 "Секретні матеріали". 20.35 "Чистопевы". 20.45 Т/с "Доктор Віра", 7 с. 21.45 Т/с "Доктор Віра", 8 с. 22.30 "Право на владу". 1.00 "Гроші". 2.15 Т/с "Школа".
Канал "Україна"	6.30, 7.10, 8.15 Ранок з Україною. 7.00, 8.00, 9.00, 15.00, 19.00, 23.00 Сьогодні. 9.30, 2.15 Зоряний шлях. 11.20 Місія: краса. 12.20, 3.10 Реальна містика. 14.20, 15.30 Агенти справедливості. 17.00 Історія одного злочину. 20.10 "Говорить Україна". 21.00 Т/с "Зречення", 15 і 16 с. 23.20 По слідах. 0.00 Х/ф "Дружина Штірліца". 1.45 Телемагазин.

Інтер	5.25, 22.00 "Слідство вели..." з Л. Каневським". 7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 17.40 Новини. 7.10, 8.10, 9.20 "Ранок з Інтером". 10.00 "Корисна програма". 11.05, 12.25 Т/с "Мене звуть Мелек". 13.00 Т/с "Не відпускай мою руку". 14.45, 15.40 "Речдок". 16.35 "Речдок. Особливий випадок. Чуже багатство". 18.00, 19.00, 1.55 "Стосується кожного". 20.00 "Подобиці". 21.00 "Речдок. Особливий випадок. Привіт з минулого". 23.45 Т/с "Розвідники". 1.10 Т/с "СБУ. Спецоперація". 3.25 "Орел і решка. Шопінг". 4.55 "Телемагазин".
-------	---

ICTV	4.10 Скарб нації. 4.20 Еврика! 4.30 Студія Вашингтон. 4.35 Факти. 4.55 Т/с "Відділ 44". 5.40 Громадянська оборона. 6.30 Ранок у великому місті. 8.45 Факти. Ранок. 9.15, 19.20 Надзвичайні новини з К. Стогнієм. 10.05 Секретний фронт. 12.05, 13.15 Х/ф "Спеціальне завдання". 12.45, 15.45 Факти. День. 14.15, 16.20 Х/ф "Вбивча швидкість". 16.55 Х/ф "Холостяцька вечірка 3". 18.45, 21.00 Факти. Вечір. 20.15 Антизомбі. Дайджест. 21.20 Т/с "Нюхач 4". 22.25 Х/ф "Сфера". 0.45 Х/ф "Тонка червона лінія". 3.35 Я зняв!
------	---

СТБ	5.45 За живе! 7.00 Все буде добре! 8.50 Т/с "Коли ми вдома". 11.55 МастерШеф. 15.25 Хата на тата. 17.25, 21.55 Відлік часу. 17.30, 22.00 Вікна-Новини. 18.00 Т/с "Сліпа". 18.55 Один за всіх. 19.50 Т/с "Ніщо не трапляється двічі". 22.45 Я соромлюсь свого тіла.
-----	--

Новий канал	5.55, 7.15 Kids` Time. 6.00 М/с "Том і Джері". 7.20 Вар`яти. 9.10 Х/ф "Робосапієн: Перезавантаження". 11.00 Т/с "Відчайдушні домогосподарки". 13.10 Божевільна зірка. 15.10, 19.00 Хто зверху? 21.00 Х/ф "Трон: Спадщина". 23.30 Х/ф "Примари Марса". 1.20 Т/с "Київ вдень і вночі". 2.20 Служба розшуку дітей. 2.25 Зона ночі. 4.10 Абзац.
-------------	---

ТЕТ	6.00 ТЕТ Мультиранок. 8.00, 9.00, 16.05, 17.00, 19.30 Одного разу під Полтавою.
-----	--

ДЕ ШУКАТИ "ВІТАМІН МОЛОДОСТІ" Е

КОЛИ У ВАС БОЛИТЬ ЖИВІТ

Що можна їсти, а що – ні

Не варто споживати:

• МОЛОЧНІ ПРОДУКТИ

Вживання молочних продуктів може посилити діарею, здуття і біль у животі.

• ВИСІВКИ

Висівки багаті на клітковину, яка не розчиняється у воді й тому може пройти шлунково-кишковим трактом у швидкому темпі. Це, звичайно, не дуже добре, коли ви вже "живете" на унітазі. Те саме стосується мюслів, коричневого рису і макаронів із цільнозернової пшениці.

• БОБОВІ

Цукри, присутні в бобових, можуть посилювати діарею, утворення газів і спазми. Це пов'язано з тим, що в організмі може не відбуватися синтез достатньої кількості необхідного ферменту для повного перетравлення цих цукрів.

Будуть корисними:

• ВІВСЯНКА

Крім того, що вівсянка дуже м'яка й ніжна для шлунка, вона містить розчинну клітковину, яка допомагає регулювати швидкість проходження їжі через організм.

Вівсянка також містить селен, який сприяє захисту організму від інфекції.

• БІЛИЙ РИС

Рис – ще один продукт, котрий дозволить вашій травній системі перепочити. У ньому багато крохмалю і мало клітковини, що робить його ідеальною їжею після діареї.

• БАНАНИ

Банани багаті на калій – тому здатні вам допомогти. Коли ви страждаєте від діареї чи блювання, рівень калію в організмі може знижуватися. Калій є важливим мінералом, що зрівноважує кількість води у вашому тілі і підтримує клітини в добрій формі.

А ще спеціалісти радять шукати зеленуваті фрукти – вони сприятимуть розмноженню корисних бактерій у кишківнику.

Найкращі джерела вітаміну Е /на 100 г

Нерафінована рослинна олія		до 44 мг
21 мг		Лісовий горіх
		215 мг
24,6 мг		Мигдаль
		2,18 мг
31,2 мг		Насіння соняшника
		2,5 мг
2,6 мг		Волоські горіхи
		0,66 мг
1,45 мг		Капуста кале
		Броколі

Цю дуже важливу для здоров'я сполуку можна отримати лише з їжею. І щоб була тільки користь, треба враховувати певні нюанси. Гладка, рівна, здорова шкіра – головна прикраса будь-якої пори року. Правильне харчування допомагає підтримувати шкіру в нормальному стані. А вітамін Е відіграє в цьому важливу роль. Його ще називають "вітаміном молодості". Основна користь вітаміну Е – він потужний антиоксидант і кардіопротектор, бере участь у синтезі різноманітних гормонів. Він має протизапальні властивості, підвищує імунітет – клітини тканин тіла стають стійкішими до впливу зовнішнього середовища.

В організмі людини вітамін Е не синтезується, тому його завжди має бути достатньо в раціоні.

Багато вітаміну Е міститься переважно в рослинних продуктах, особливо у свіжих, необроблених овочах і зернових, в оліях.

Важливо знати, що світло руйнує вітамін Е під час зберігання продуктів, а тепло – у процесі приготування. Максимум вітаміну після обробки зберігають олії холодного віджиму – тому вони вважаються кориснішими. Треба включати в раціон продукти, які можна їсти без приготування: паростки пшениці, горіхи волоські, ліщинові, мигдаль, насіння, яєчні жовтки, шпинат, листову зелень, помідори.

Добова потреба дорослої людини у вітаміні Е становить близько 15 мг. Така кількість міститься у 30 г соняшникової олії або у 100 г оливкової. Але це не означає, що ми повинні набирати його необхідну кількість тільки з цих джерел.

Вітамін Е – жиророзчинний, може накопичуватися в організмі й викликати інтоксикацію. Значне перевищення дози не запобігатиме проблемам зі здоров'ям, а навпаки – спричинювати їх.

Не забувайте про різноманітність вашого харчування, адже чарівних пігулок не існує.

ЯК УПОРАТИСЯ З ПОНИЖЕНИМ ТИСКОМ?

Падіння артеріального тиску після стояння або зміни положення тіла, відоме як ортостатична гіпотензія, є поширеною проблемою в літніх людей, що зачіпає до 20% осіб, котрим за 65 років. У 2% із них спостерігаються серйозні симптоми.

ЧОМУ ТИСК ПАДАЄ?

Нормалізують тиск барорецептори в артеріях ший, які викликають збільшення опору артерій завдяки зміні натягу їхніх стінок.

Однак у людей з ортостатичною гіпотензією (зниженням тиску) ці рефлекси порушуються – тому артеріальний тиск залишається зниженим, що призводить до запаморочення й

непритомності після вставання. Крім старіння, викликатися зниження тиску можуть і хвороба Паркінсона, діабет, хвороба Лайма, дефіцит вітаміну B12.

Деякі антидепресанти, ліки від високого артеріального тиску, бета-блокатори, діуретики, седативні і знеболювальні засоби теж можуть бути причиною зниження тиску.

Впливають на тиск і температурні перепади, особливо – коли стає тепліше ніж +25° С або холодніше ніж -25° С.

Вразливими до цього є люди з будь-якими патологіями. Їхні судини не звужуються або не розширюються відповідно до температурних варіацій, тож такі люди починають скаржитися на серцеві болі, напади стенокардії, скачки тиску.

У дні з низьким атмосферним тиском кров'яний тиск у гіпотоні-

ків падає ще нижче, викликаючи напади слабкості, нервозності й сонливості. Це пов'язано з тим, що перепади атмосферного тиску сильніше впливають на нижній рівень артеріального тиску, а верхній при цьому змінюється мало.

ЩО РОБИТИ?

Якщо кількість нападів зниження тиску збільшується протягом 5 років, необхідно мінімізувати їх частоту. Будь-яке медикаментозне лікування повинно обов'язково проводитися під наглядом лікаря.

Проте ви можете запобігти зниженню тиску після їди, уникаючи великих порцій і дотримуючись дієти з низьким вмістом вуглеводів.

Але й голодувати не можна, оскільки це знижує рівень цукру в крові та ще більше знижує тиск.

Також необхідно пити багато води. Це збільшить об'єм крові, що циркулює організмом.

Різно вставати з ліжка не слід: прокинувшись, потрібно ще трохи полежати, потім сісти і тільки після цього – встати з ліжка.

Ходіння протягом 30 хвилин три рази на тиждень поліпшить рефлекси барорецепторів, а носіння вдень професійно підігнаних еластичних компресійних панчіх зведе до мінімуму скупчення крові в ногах.

Під час різкого зниження тиску можна випити чашку натуральної кави або кока-коли. Це може простимулювати центральну нервову систему й полегшити самопочуття.

Лікарі рекомендують пити натуральну каву, але в невеликих кількостях – не більше ніж 150 мл на день.

ГОРОСКОП

ОВЕН
Настає час вашого особистого відродження та змін. Після цього зможете стати кращими і будете здатні досягти того, що раніше здавалося абсолютно недосяжним.

ТЕЛЕЦЬ
Слід бути тактовними з начальством, виключити всі непорозуміння. Перш ніж прийти до важливого рішення, намагайтеся вивчити питання якнайретьельніше.

БЛИЗНЯТА
Будете дуже завантаженими, тому намагайтеся невеликі завдання перекласти на колег чи близьких. Спробуйте уникати марнотратства чи небалого ставлення до грошей.

РАК
Нарешті зрокумієте, чого варто чекати, а чого – безглуздо. Вивести вас зі себе буде практично неможливо. Але не будьте імпульсивними.

ЛЕВ
Тиждень буде сприятливим у плані особистих стосунків. Станете лояльними, зможете створити гармонійніші відносини. А якщо самотні, то все може змінитися.

ДІВА
Наступний тиждень може принести бунтівний настрій, робитимете все тільки на власний розсуд. Але будьте дуже обережними. Тепер головне – закласти фундамент майбутніх успіхів.

ТЕРЕЗИ
Тиждень буде часом значних успіхів і багатьох можливостей для досягнення покращень на професійному фронті. На вас може чекати фінансова надбавка або поліпшення умов праці.

СКОРПІОН
Слід уникати легкого, короткого шляху до мети, бо насправді він може виявитися оманливим, будуть лише затримки. Тому краще просуватися повільно, але наполегливо.

СТРІЛЕЦЬ
З'явиться більше енергії й ентузіазму, станете спритнішими і гнучкішими. Якщо маєте якісь ідеї чи проекти, то саме час розпочати їх реалізацію.

КОЗОРІГ
Тиждень буде добрим періодом у фінансовому плані і дуже вплине на вашу майбутню кар'єру. Не бійтеся бути в центрі уваги, ви повинні використовувати кожну можливість.

ВОДОЛІЙ
Чутимете тільки власну думку і не захочете помічати інших. Отримаєте повний контроль над своїм життям, але якщо все піде зовсім не так, як хотілося, винними будете лише ви.

РИБИ
Схочеться побути на самоті зі своїми думками. Постійно прокручуватимете в голові свої вчинки в намаганні зрозуміти причини невдач. Це допоможе вам досягти вагомих результатів у майбутньому.

АНЕКДОТИ

Коронавірус – як макарони: азіати винайшли, а італійці поширюють.

Ось купиш нову річ – кілька днів ходиш щаслива. А потім: бац! – і знову носити нічого...

– Кохана, дивися, яку чудову дачну ділянку я нам купив. Екологічно чиста зона, ялинки, річка. Ось тут ми посадимо полуницю і малину, тут – помідори й огірки. А ось тут буде зона барбекю – тут ми посадимо підшункову і печінку...

Кумедний висновок: якщо всіх людей вишикувати в ланцюжок по екватору, то більшість із них втопиться.

А тепер уявіть собі школяра 30 років тому, який весь день сидить удома, втупившись у телефонний апарат.

Вчора у п'яній бійці два скрипалі з філармонії побити двох боксерів. Тепер журналісти міркують, як відобразити подію: як піднесення культури чи як занепад спорту.

Лікарі-гомеопати, замість уколу, просто щипають.

Співбесіда під час прийому на роботу:
– Ваша сильна сторона?
– У мене сильна діарея.
– І як це может допомогти нашій фірмі?
– Не знаю, але вирішуйте швидше.

– От чорт! Машини нема! Мабуть, забрав евакуатор!

– Почекай, не панікуй відразу. Може, просто вкрали...

– Ви прийшли вимагати зарплату чи хочете ще в нас попрацювати?

– Вибачте, а де у вас місце для куріння?
– В нижній частині обличчя.

КОРОНАВІРУС: СПИСОК ПОКУПОК ПАНІКЕРА

- СІЛЬ.** Її багато не буває, беріть одразу 20 упаковок.
- ГРЕЧКА.** Чому саме вона? Достеменно невідомо, але жителям України пережити важкі часи легше, якщо вдома є від 5 до 10 кг цієї неймовірної крупи.
- ЦУКОР.** Ну тут все зрозуміло – беріть одразу мішок.
- КОНСЕРВИ.** Зазвичай вони не входять у "панічний список", але ми вважаємо, що краще запасти.
- ОЛІЯ.** Також дуже необхідна у господарстві, тому не стримуйте себе. Беріть не менше 5 літрів.
- БОРОШНО.** Хліб може закінчитися будь-якої миті, треба думати про майбутнє – купуйте 50 кг.
- СІРНИКИ.** Незважаючи на те, що у більшості українців проведений газ у будинках, треба подбати про справжній апокаліпсис. Щоб готувати у дворі на вогнищі потрібні сірники, приблизно 30 упаковок має вистачити.
- ТУАЛЕТНИЙ ПАПІР.** Цей стратегічний продукт змітають із прилавків у всьому світі. Ми не будемо випадати з мейнстріму і закуповуємо стільки, скільки можемо знайти у магазині.
- МИЛО.** Лікарі радять мити руки, багато і часто. Очевидно, що нам потрібно як мінімум 20 коробок мила, не менше.
- ГОРІЛКА.** Коли мило закінчиться, горілка ідеально підходить як дезінфектор для рук та всього іншого. Якщо не згодиться, то поміняйте її на сірники чи гречку у сусідів.

Містить антиоксидант **АЛІЦИН**
Збільшує чутливість **ТКАНИН ДО ІНСУЛІНУ**
Фітонциди допомагають **ПРОТИДІЯТИ ІНФЕКЦІЇ**
Загальнозміцнююча **ДІЯ**
Стимулює виділення жовчі, **ДОПОМАГАЄ ТРАВЛЕННЮ**
Знижує **АРТЕРІАЛЬНИЙ ТИСК**

ПРО ВЛАСТИВОСТІ ЧАСНИКУ

Використання натуральних продуктів із лікувальною метою і для профілактики захворювань є давно популярним у всьому світі. Особливо актуально це тепер, коли всіх хвилює питання: як зміцнити імунітет і захиститися від коронавірусної інфекції?

З огляду на поширення нового коронавірусу (2019 nCoV) з'явилися рекомендації Всесвітньої Організації Охорони Здоров'я для населення. ВООЗ розвінчує помилкові уявлення про хворобу. Одне з них – про користь часнику для захисту від нового вірусу.

На сайті ВООЗ ідеться: "Часник – корисний для здоров'я продукт, що володіє певними протимікробними властивостями. Але в ході поточного спалаху не отримано жодних підтверджень ефективності вживання часнику як засобу профілактики зараження новим коронавірусом".

Але чому все-таки важливо їсти часник? З давніх-давен його використовували для профілактики й лікування різних захворювань. Часник прикладали до ран для запобігання інфікуванню і навіть додавали до раціону спортсменів-олімпійців у Стародавній Греції як стимулятор.

Сьогодні ми знаємо, що активним інгредієнтом часнику є аліцин – сірковмісна органічна сполука. Аліцин є летким фітонцидом, він виділяється під час механічного руйнування клітин часнику і має сильну бактерицидну й фунгіцидну дію. У цьому полягає його основна користь. Проте часник не тільки вбиває бактерії – збудники інфекцій, а й має позитивну дію на серцево-судинну систему, нормалізує роботу шлунково-кишкового тракту, посилює імунітет.

Крім позитивного впливу, є деякі негативні моменти. Ефірні олії та аліцин часнику подразнюють слизові оболонки шлунково-кишкового тракту, жовчю- і сечовивідних шляхів. Якщо їсти багато часнику, може виникнути загострення хронічних захворювань цих органів. До того ж його не всі люблять через різкий запах.

У разі відсутності протипоказань часник у помірній кількості – до 15 грамів на день – доцільно включати в раціон для поліпшення смаку та аромату їжі.

Треба знати, що тепла обробка зменшує корисні властивості часнику. Тут усе вирішує час: чим довше часник піддається впливу тепла, тим більше активних речовин руйнується. Тому корисний свіжий часник, бо аліцин міститься тільки в ньому.

Однак і в сирому вигляді часник втрачає більшу частину корисних речовин при взаємодії з киснем. Отже, найкращий вихід – різати або давити часник безпосередньо перед подаванням страви. Або додавати його до страви наприкінці приготування. Так ви збережете максимум корисних речовин.

І пам'ятайте, що часник – це не панацея від хвороб, але чудова підмога в боротьбі з захворюваннями, просто корисний продукт.

ЩЕ ОДИН СПОСІБ ПРОДОВЖЕННЯ ЖИТТЯ

Завдяки простим діям можна прожити довше, якщо почати застосовувати метод якнайраніше.

Вчені стверджують, що контроль за кров'яним тиском може продовжити життя на три роки і більше. Такого висновку фахівці дійшли, провівши дослідження за участю дев'яти тисяч осіб віком понад 50 років. У всіх респондентів був підвищений ризик розвитку діабету і високий систолічний тиск – від 130 до 180 міліметрів ртутного столпчика.

Добровольці були розділені на дві групи. За допомогою антигіпертензивної терапії фахівці знижували тиск людей в одній групі до 120 мм рт. ст., а в другій – до 140 мм рт. ст. Всі добровольці спостерігалися протягом трьох років.

Результати показали, що, не припиняючи терапії, люди з тиском до 120 мм рт. ст. можуть продовжити життя на час від шести місяців до трьох років. І чим раніше учасники починали терапію, тим довше жили.

• Газета "Ужгород" • Засновник: ТОВ "Редакція газети "Ужгород" •
• Видавець: ТОВ "Редакція газети "Ужгород" • Головний редактор Олексій МЕГЕЛА •

ДЛЯ ЛИСТІВ: 88000, УЖГОРОД, ГОЛОВПОШТА А/С 39; АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: УЖГОРОД, пл. Жупанатська, 3 (у дворі Художнього музею). ТЕЛ./ФАКС: 61-63-43. E-MAIL: gazeta.uzhgorod@gmail.com

Свідоцтво про реєстрацію: №721/313Р серія 3Т від 30.01.2019. Р/р UA 65312378000026004246173001 у Приватбанку м. Ужгорода, МФО 312378, код ЄДРПОУ 25439910.

Номер видруковано: "А-Прінт", м. Тернопіль, тел. (0352) 52-27-37. www.a-print.com.ua. Замовлення № 2678. Тираж 824 екз.

• Відповідальність за достовірність фактів, цитат, власних імен та інших відомостей несуть автори публікацій, а рекламної інформації та оголошень – рекламодавці. • Редакція може не поділяти поглядів авторів. • Редакція залишає за собою право редагувати матеріали. • Гонорар виплачується тільки за замовлені матеріали. • Передплатний індекс газети "Ужгород" для індивідуальних передплатників – 41807, для юридичних осіб – 01807.